

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

Επισπεύδον Υπουργείο: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Στοιχεία επικοινωνίας:

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης
στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	X
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	X
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται η αναμόρφωση του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου για τις Δημόσιες Συμβάσεις, του νόμου 4412/2016, που ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ (L 94/65) και 2014/25/ΕΕ (L 94/243) καθώς και των ν. 3433/2006 (Α' 20), 3883/2010 (Α' 167) και 3978/2011 (Α' 137) που ρυθμίζουν θέματα Δημοσίων Συμβάσεων στους τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας Με το Μέρος Α' της αξιολογούμενης ρύθμισης αναμορφώνονται οι διατάξεις του ν.4412/2016 που αποτελεί το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο για ζητήματα δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων με σκοπό την απλοποίηση/διασαφήνιση των διατάξεων, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, την επέκταση της χρήσης των ηλεκτρονικών εργαλείων (e-procurement), την αύξηση της συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και την αντιμετώπιση παθογενειών όπως το ζήτημα των υπερβολικά χαμηλών προσφορών και η υπερβολική προσκόλληση στην τυπικότητα έναντι της ουσίας των προσφορών.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο του ν. 4412/2016 παρουσιάζει πλήθος προβλημάτων που έχουν επισημανθεί από τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς. Η προσπάθεια για την αντιμετώπισή τους, ως σήμερα, υπήρξε αποσπασματική και, σε αρκετές περιπτώσεις, μη επαρκής. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι οι διατάξεις του ν.4412/2016 έχουν επιμέρους τροποποιηθεί πάνω από 300 φορές. Παράλληλα, οι διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται από αναποτελεσματικότητα, με μεγάλους χρόνους υλοποίησης, με μακροχρόνιες δικαστικές και προδικαστικές διαδικασίες και χαμηλή ποιότητα προμηθειών κυρίως λόγω της, σχεδόν αποκλειστικής, χρήσης του κριτηρίου ανάθεσης της χαμηλότερης τιμής απόκτησης των αγαθών, υπηρεσιών και έργων. Ωστόσο, η σημερινή οικονομική συγκυρία οδήγησε στην ανάδειξη της ανάγκης για αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών προετοιμασίας, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων προκειμένου οι σχετικές διαδικασίες να επιταχυνθούν, με παράλληλη βελτίωση της ποιότητας των αγαθών, υπηρεσιών και έργων που προμηθεύεται το Δημόσιο και χωρίς να γίνονται εκπτώσεις σε όρους διαφάνειας και ακεραιότητας. Επιπρόσθετα, η

	αύξηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δημοσίων συμβάσεων αναμένεται να ενισχύσει τις δυνατότητες του ελληνικού Δημοσίου στην πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων αλλά και στην ταχύτερη απορρόφηση και αξιοποίηση ενωσιακών κονδυλίων και χρηματοδοτικών διευκολύνσεων ιδίως ενόψει της προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και της αξιοποίησης των δυνατοτήτων του Recovery and Resilience Fund (RRF) για την υποστήριξη της ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικονομιών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι κρίσεων.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Αφορά στο σύνολο των αναθετουσών αρχών της χώρας καθώς και στο σύνολο των οικονομικών φορέων της Ελλάδας και του εξωτερικού που είτε δραστηριοποιούνται, είτε μπορούν να δραστηριοποιηθούν, στο χώρο των δημοσίων συμβάσεων. Επίσης αφορά σε όλο το κοινωνικό σύνολο που αποτελεί, κατά κύριο λόγο, το λήπτη των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται, άμεσα ή έμμεσα, μετά από σύναψη δημόσιας σύμβασης καθώς και το χρήστη των έργων υποδομής που δημοπρατούνται από το ελληνικό Δημόσιο.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης			
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα; Το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, σε ό,τι αφορά τα ζητήματα που ρυθμίζονται από το Μέρος Α' της αξιολογούμενης ρύθμισης, είναι ο ν. 4412/2016, που ενσωματώνει στο ελληνικό εσωτερικό δίκαιο τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ.		
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας <table> <tr> <td> ι) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης; </td><td> Οι κανόνες δικαίου που τροποποιούνται είναι διατάξεις τυπικού νόμου και συνεπώς δεν μπορούν να τροποποιηθούν με προεδρικό διάταγμα, υπουργική απόφαση ή άλλη κανονιστική πράξη. </td></tr> </table>	ι) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Οι κανόνες δικαίου που τροποποιούνται είναι διατάξεις τυπικού νόμου και συνεπώς δεν μπορούν να τροποποιηθούν με προεδρικό διάταγμα, υπουργική απόφαση ή άλλη κανονιστική πράξη.
ι) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Οι κανόνες δικαίου που τροποποιούνται είναι διατάξεις τυπικού νόμου και συνεπώς δεν μπορούν να τροποποιηθούν με προεδρικό διάταγμα, υπουργική απόφαση ή άλλη κανονιστική πράξη.		

ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Οι κανόνες δικαίου που τροποποιούνται είναι διατάξεις τυπικού νόμου και συνεπώς δεν μπορούν να τροποποιηθούν με προεδρικό διάταγμα, υπουργική απόφαση ή άλλη κανονιστική πράξη.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Μη σχετικό.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση
☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☒ ☐ 	

	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☐ 	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	
	ii) μακροπρόθεσμοι:	Απλοποίηση/διασαφήνιση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, μείωση της γραφειοκρατίας, αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, επέκταση της χρήσης των ηλεκτρονικών εργαλείων (e-procurement), αύξηση της συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αντιμετώπιση παθογενειών όπως το ζήτημα των υπερβολικά χαμηλών προσφορών και η υπερβολική προσκόλληση στην τυπικότητα έναντι της ουσίας των προσφορών.
9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης ⁷	

➤ Δημόσια Διοίκηση – Δημόσια τάξη – Δικαιοσύνη:

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός δημοσίων υπαλλήλων							
Αριθμός/ποσοστό α) μονίμων/ίδιοι β) ιδιοι και γ) μετακλητών υπαλλήλων							
Αναλογία υπαλλήλων ανά τμήμα, διεύθυνση, γενική διεύθυνση							

⁷ Για την ενδεικτική παράθεση δεικτών αξιοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ (<https://data.oecd.org/Greece.htm>) και της ΕΛΣΤΑΤ (<http://www.statistics.gr/>).

Ποσοστό υπαλλήλων με πρόσβαση στο INTERNET							
Αριθμός υπηρεσιών με εσωτερική δικτύωση (intranet)							
Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας							
Αριθμός ιστοσελίδων δημόσιων υπηρεσιών και φορέων/ σύνολο δημοσίων υπηρεσιών και φορέων							
Αριθμός κέντρων πληροφόρησης πολιτών, σε κεντρικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο νομικών προσώπων, οργανισμών κλπ							
Αριθμός ατόμων που εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανά έτος και ανά υπηρεσία							
Κόστος προσωπικού (δαπάνες μισθοδοσίας και πρόσθετες δαπάνες ως ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο)							
Κόστος διαχείρισης θεμάτων προσωπικού: δαπάνες μονάδων προσωπικού ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο							

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Διαπραχθέντα αδικήματα, δράστες αδικημάτων και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους							
Αδικήματα Ποινικού Κώδικα κατά κατηγορίες και κατά γεωγραφική περιοχή							
Διαπραχθέντα αδικήματα και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών κατά εθνικότητα, φύλο και τάξεις ηλικιών							
Ετήσια στατιστική απεικόνιση των αδικημάτων και αξιόποινων συμπεριφορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα (ανθρωποκτονίες, ληστείες, κλοπές – διαρρήξεις)							
Αδικήματα που αφορούν στην παράνομη είσοδο και παραμονή στη χώρα							
Συχνότητα εγκλημάτων ανά τύπο εγκλήματος							
Ποσοστό εγκληματικών περιπτώσεων που εξιχνιάστηκαν στο σύνολο των εγκλημάτων							
Σύνολο εργαζομένων στη δημόσια ασφάλεια							
Αριθμός κατοίκων ανά αστυνομικό, ανά αστυνομικό τμήμα και ανά περιοχή αστυνόμευσης							
Αναλογία αστυνομικών ανά 1000 κατοίκους – αναλογία κατοίκων ανά αστυνομικό τμήμα και περιοχή αστυνόμευσης							
Κατά κεφαλή καθαρές δαπάνες για αστυνομικές υπηρεσίες							
Κατανομή πόρων για την αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς ανά τομείς (π.χ. εγκλήματα βίας, οικονομικά εγκλήματα, ναρκωτικά, τροχαία, κλοπές, τρομοκρατία)							

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εισερχόμενων αστικών, εργατικών και εμπορικών διαφορών							
Αριθμός εισερχόμενων διοικητικών περιπτώσεων							
Συνολικός χρόνος που απαιτείται για την επίλυση αστικών, εμπορικών, εργατικών, διοικητικών και άλλων υποθέσεων							
Μέσος χρόνος έκδοσης δικαστικών αποφάσεων (Ειρηνοδικεία, Πρωτοδικεία, Εφετεία, Άρειος Πάγος/Συμβούλιο Επικρατείας)							
Μέσος όρος των υποθέσεων ανά δικαστή (ποινικά, πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια)							
Ποσοστό δικαστικών αποφάσεων που ακυρώνονται μετά από έφεση ή αναίρεση							
Αριθμός υποθέσεων που επιλύονται με το σύστημα του εξωδικαστικού συμβιβασμού							
Αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, πχ. διαμεσολάβηση							
Στήριξη των ατόμων που χρήζουν προστασίας αλλά δεν διαθέτουν πόρους (νομική προστασία)							
Κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη							
Ποσοστό ηλεκτρονικής υποβολής δικογράφων							
Ποσοστό διεκπεραιούμενων κατ' έτος υποθέσεων έναντι εκκρεμών (σε ετήσια και συνολική βάση εκκρεμοτήτων)							
Ποσοστό ποινικών υποθέσεων, σε ετήσια βάση, για τις οποίες επιβλήθηκαν ποινές μετατρέψιμες σε χρέη							
Μέσο κόστος σωφρονιστικού συστήματος ανά κρατούμενο							
Αναλογία προσωπικού φύλαξης (φυλάκων) ανά κρατούμενο							

➤ Ανάπτυξη – Επενδυτική δραστηριότητα:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ/ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας							
Επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Άμεσες ξένες επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Αριθμός επιχειρήσεων που ανοίγουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενων σε αυτές							
Αριθμός επιχειρήσεων που κλείνουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενων σε αυτές							
Διοικητικό κόστος σύστασης επιχειρήσεων							
Μέσος χρόνος σύστασης επιχειρήσεων							

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Μονάδες - Ετήσιες εκπομπές αερίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά κεφαλή							
Ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται από βιολογικούς καθαρισμούς							
Ποσοστό των ακτών που κρίνονται κατάλληλες για κολύμβηση σε σχέση με το σύνολο των δυνάμενων να χρησιμοποιηθούν ακτών							
Αριθμός ελέγχων καταλληλότητας δικτύου ύδρευσης κατ' έτος							
Ποσοστό οικιακών & βιομηχανικών απορριμμάτων που διατέθηκαν σε άλλες χρήσεις (π.χ. ανακύκλωση, παραγωγή ενέργειας, λιπασματοποίηση)							
Ποσοστό διατιθέμενων απορριμμάτων σε ΧΥΤΑ							
Ποσοστό δασικών εκτάσεων που καταστράφηκαν από πυρκαγιά / σύνολο δασικών εκτάσεων							
Ποσοστό αναδασωθείσών (με φυσικό ή τεχνητό τρόπο) εκτάσεων /σύνολο κατεστραμμένων δασών από πυρκαγιές							
Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών σε σχέση με την συνολική έκταση της χώρας							
Ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται για θέματα προστασίας περιβάλλοντος							
Κατανάλωση ενέργειας κατά κεφαλή							
Κατανάλωση ενέργειας ανά μορφή ενέργειας							
Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά κεφαλή							
Ποσοστά μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά τριετία							

ΑΛΛΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Τα πληροφοριακά συστήματα ΕΣΗΔΗΣ και ΚΗΜΔΗΣ είναι ήδη σε ισχύ. Ειδικότερα το ΕΣΗΔΗΣ αποτελεί την πλατφόρμα διεξαγωγής διαδικασιών e-procurement για την ανάθεση και την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.

	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Προς το παρόν τα ΕΣΗΔΗΣ / ΚΗΜΔΗΣ δεν διαλειτουργούν με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου. Η επίτευξη διαλειτουργικότητας αποτελεί ζητούμενο της νέας Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021 -2025.
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒	
	Εξηγήστε:	Η μελέτη βιωσιμότητας των ΕΣΗΔΗΣ / ΚΗΜΔΗΣ αποτελεί ζητούμενο της νέας Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021 -2025.

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
	1	Με το άρθρο 1 τροποποιείται το άρθρο 2 του ν. 4412/2016, ώστε να βελτιωθεί η διατύπωση κάποιων ορισμών, οι οποίοι δημιούργησαν ζητήματα κατά την εφαρμογή του νόμου είτε γιατί αφίστανται από τους αντίστοιχους ορισμούς του ενωσιακού νομοθέτη (όπως λ.χ. η έννοια του «έργου») είτε γιατί, αν και αμιγώς εθνικοί ορισμοί, δημιούργησαν ζητήματα ερμηνείας κατά την εφαρμογή τους, όπως η έννοια της «απευθείας ανάθεσης», των «μελετών» και των «τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών», και ιδίως η διάκριση των τελευταίων σε σχέση με τις «γενικές υπηρεσίες». Συγχρόνως, προστίθενται ορισμοί που αφορούν νέους θεσμούς που εισάγονται στο δίκαιο της εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών, όπως ο εναλλακτικός θεσμός της επίβλεψης από πιστοποιημένους φορείς του ιδιωτικού τομέα που λειτουργεί παράλληλα με τον θεσμό της επίβλεψης από υπαλλήλους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, του επιβλέποντος ελεγκτή μηχανικού που μπορεί να αναλαμβάνει την επίβλεψη έργων και μελετών μέχρι ενός ορίου, του Ψηφιακού Αρχείου Βαθμολόγησης που συνιστά την ίδρυση ενός μητρώου βαθμολόγησης και αξιολόγησης εργοληπτικών επιχειρήσεων και του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών που σκοπεύει στην ίδρυση ενός παρατηρητηρίου τιμών που θα παρέχει πολύτιμη πληροφόρηση στις αναθέτουσες αρχές σχετικά με ζητήματα εξαγωγής προϋπολογιστικών μεγεθών, καθορισμού τιμών νέων εργασιών κ.λπ. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι οι αναφορές στον ν. 4412/2016 περί εκτιμώμενης αξίας σύμβασης δεν περιλαμβάνουν τον ΦΠΑ, ώστε να μην δημιουργούνται ερμηνευτικά ζητήματα και να μην απαιτείται κάθε φορά σχετική ειδική αναφορά. Επιπρόσθετα, εισάγεται η έννοια των «δημοσίων συμβάσεων ήσσονος αξίας», δηλαδή των συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία μέχρι 2.500 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, για τις οποίες παρέχεται, με τις προτεινόμενες

	ρυθμίσεις, αυξημένη ευελιξία και ταχύτατες διαδικασίες για την ανάθεσή τους. Επιπρόσθετα, προστίθενται ορισμοί που ήδη υπάρχουν διάσπαρτοι στα άρθρα του ν.4412/2016 για λόγους καλύτερης ταξινόμησης της πληροφορίας.
2	Με το άρθρο 2 τροποποιείται το άρθρο 32Α του ν. 4412/2016. Με την προτεινόμενη τροποποίηση διασαφηνίζεται ότι προηγείται της απόφασης ανάθεσης σύμβασης του άρθρου 32 διαδικασία διαπραγμάτευσης από τριμελές γνωμοδοτικό όργανο που συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή και το οποίο εκδίδει σχετική γνώμη προς το αποφαινόμενο όργανο για την ανάθεση της σύμβασης. Επιπρόσθετα, προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή επιτάχυνση της διαδικασίας του άρθρου 32, στις περιπτώσεις που η προμήθεια έχει επείγοντα χαρακτήρα, τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης με τον ή τους οικονομικούς φορείς στους οποίους πρόκειται να ανατεθεί η σύμβαση μπορεί να αναλάβει και η αρμόδια υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής η οποία, στη συνέχεια, εκδίδει σχετική γνώμη προς το αποφαινόμενο όργανο για την ανάθεση της σύμβασης.
3	Με το άρθρο 3 τροποποιείται το άρθρο 34 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με την παρ. 11 επιδιώκεται η προώθηση της ευρύτερης χρήσης του εργαλείου του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικών τιμών στις συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών. Για τον λόγο αυτό, προτείνεται η χορήγηση εξουσιοδοτήσεων για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών, καθώς και στον Υπουργό Υγείας ειδικά για την προμήθεια ιατροτεχνολογικών, υγειονομικών και φαρμακευτικών αγαθών και την παροχή συναφών υπηρεσιών, ώστε να καθίσταται υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών πλειστηριασμών για συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών.
4	Με το άρθρο 4 προστίθεται άρθρο 35 Α και εισάγεται η διαδικασία κατάρτισης και λειτουργίας συστήματος ηλεκτρονικών καταλόγων από τις Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών η οποία κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να διευκολυνθεί η χρήση του εργαλείου των ηλεκτρονικών καταλόγων, ως εργαλείο υλοποίησης διαδικασιών επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών και αφορούν σε εκτιμώμενη αξία σύμβασης ίσης ή κατώτερης από τα όρια

	του άρθρου 5 του ν. 4412/2016. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει την κατάρτιση και την τήρηση μητρώου προεπιλογής οικονομικών φορέων, στο οποίο δικαίωμα έχουν, καταρχήν, όλοι οι οικονομικοί φορείς που σχετίζονται με το αντικείμενο της εκάστοτε προμήθειας και που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από την Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών στη σχετική πρόσκληση που δημοσιεύεται στον ιστότοπό της. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι οικονομικοί φορείς που επιθυμούν να συμμετέχουν στο εκάστοτε μητρώο προεπιλογής οικονομικών φορέων θα περιλαμβάνουν, ιδίως, τις σχετικές ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις, το εύρος των αποδεκτών οικονομικών προσφορών, την ύπαρξη των αντικειμενικών κριτηρίων για την εγγραφή στο μητρώο, όπως τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 και τη συνδρομή των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 75 καθώς την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Τυχόν απόρριψη της αίτησης οικονομικού φορέα να ενταχθεί σε μητρώο προεπιλογής οικονομικών φορέων υπόκειται σε ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της οικείας Εθνικής Κεντρικής Αρχής Αγορών. Επιπρόσθετα, ορίζεται η διαδικασία που ακολουθεί ο εγγεγραμμένος, στο εκάστοτε μητρώο προεπιλογής, οικονομικός φορέας προκειμένου να υποβάλλει την προσφορά του προς τις αναθέτουσες αρχές που μπορούν να διενεργούν τις προμήθειές τους μέσα από το Σύστημα Ηλεκτρονικών Καταλόγων. Παράλληλα, ορίζεται ότι η διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικών Καταλόγων του άρθρου 35 Α αφορά αποκλειστικά σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη από τα όρια του άρθρου 5 και πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 118 Α. Επίσης, με το άρθρο 4 ορίζεται ότι τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία του Συστήματος Ηλεκτρονικών Καταλόγων, στη διαδικασία κατάρτισης, τήρησης και επικαιροποίησης του μητρώου προεπιλεγμένων οικονομικών φορέων, στο περιεχόμενο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και στη διαδικασία εξέτασης της ενδικοφανούς προσφυγής μπορούν να ρυθμίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού που προΐσταται της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Αγορών και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
5	Με το άρθρο 5 τροποποιείται το άρθρο 36 του ν. 4412/2016 με βασική επιδίωξη την επέκταση της υποχρεωτικής, για τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς, χρήσης

	των ηλεκτρονικών εργαλείων ανάθεσης δημοσίων σε όλες τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με εκτιμώμενη αξία δαπάνης μεγαλύτερης των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Με την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων εκτιμάται ότι θα περιοριστεί η χρήση έγχαρτων διαδικασιών μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις απευθείας ή επειγουσών αναθέσεων, ότι θα εξασφαλιστεί υψηλότερη διαφάνεια των διαδικασιών ανάθεσης δημόσιας σύμβασης ακόμα και για συμβάσεις χαμηλού οικονομικού αντικειμένου και ότι θα διευρυνθεί σημαντικά η χρήση των εργαλείων e-procurement. Η επέκταση αυτή αναμένεται να ωφελήσει πρωτίστως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μειώνοντας το γραφειοκρατικό βάρος για τη συμμετοχή τους σε δημόσιες συμβάσεις αυξάνοντας παράλληλα τον αριθμό των επιχειρηματικών ευκαιριών που αυτές μπορούν να αξιοποιήσουν προκειμένου να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους και να αναπτυχθούν. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η δυνατότητα χρήσης των δημοσίων συμβάσεων, ως εργαλείο στρατηγικού χαρακτήρα σε ακόμα χαμηλότερα επίπεδα δαπανών, από την Πολιτεία για την υλοποίηση αναπτυξιακών στρατηγικών που αφορούν, αφενός στη στήριξη και στην ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αποτελούν περίπου το 99% των επιχειρήσεων της χώρας και, αφετέρου, στην προώθηση πολιτικών που επιδιώκουν την αύξηση του μεγέθους τους μέσω συνεργασιών ή συνενώσεων (clusters). Επιπρόσθετα, εισάγονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, ώστε οι σχετικές αποφάσεις για τις απαιτούμενες ρυθμίσεις του συστήματος να λαμβάνονται από όργανα στα οποία έχουν ήδη αποδοθεί οι σχετικές αρμοδιότητες.
6	Με το άρθρο 6 τροποποιείται το άρθρο 37 του ν.4412/2016 με την εισαγωγή νομοτεχνικών βελτιώσεων για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων εν όψει της εκχώρησης, αφενός της αρμοδιότητας για τη λειτουργία του υποσυστήματος Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. των δημοσίων έργων και μελετών στη Γενική Γραμματεία Υποδομών και, αφετέρου, της αρμοδιότητας για τη λειτουργία και διασύνδεση του συνόλου των πληροφοριακών συστημάτων στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προκειμένου να πιστοποιείται από τα αρμόδια όργανα, ανά κατηγορία δημοσίων συμβάσεων, τυχόν αδυναμία τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. εξ αιτίας ανωτέρας βίας έτσι ώστε να είναι δυνατή η λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων από τις αναθέτουσες αρχές για την απρόσκοπτη και σύννομη

	συνέχιση των διαδικασιών ανάθεσης δημόσιας σύμβασης που διενεργούν.
7	Με το άρθρο 7 τροποποιείται το άρθρο 38 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 38 του ν.4412/2016 όπου προβλέπεται ότι το ΚΗΜΔΗΣ λειτουργεί, πλέον, στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι θα αναρτώνται υποχρεωτικά σε αυτό δεδομένα και στοιχεία συμβάσεων αξίας άνω των 2.500 ευρώ ώστε το κατώτερο όριο, για το οποίο οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να αναρτήσουν τα σχετικά στοιχεία στο ΚΗΜΔΗΣ, να συμπίπτει με τα χρηματικά όρια των δημοσίων συμβάσεων ήσσονος αξίας, για τις οποίες εισάγονται διαδικαστικές ευελιξίες. Οι συμβάσεις που θα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου αυτού θα καθορίζονται, πλέον, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και του καθ' ύλην συναρμόδιου Υπουργού. Παράλληλα, η παρ. 3 του άρθρου 38 του ν.4412/2016 συμπληρώνεται ορίζοντας ότι στο ΚΗΜΔΗΣ θα καταχωρίζονται πλέον και ηλεκτρονικά στοιχεία της πρόσκλησης, της προκήρυξης και της διακήρυξης του διαγωνισμού, κατά περίπτωση. Επιπλέον, στην παρ. 5 προβλέπεται ότι, για λόγους εθνικής ασφαλείας, τα ηλεκτρονικά στοιχεία των παρ. 3 και 4 του άρθρου αυτού, που αφορούν στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ), εξαιρούνται από την καταχώριση στο ΚΗΜΔΗΣ, ενώ, πλέον, δεν απαιτείται και η καταχώρισή τους σε διαβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα. Επίσης, εισάγεται πρόβλεψη για έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού με την οποία θα ρυθμίζονται τα θέματα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Επιπρόσθετα, οι παρ. 5,6 και 10 του άρθρου 38 του ν.4412/2016 τροποποιούνται προκειμένου η αρμοδιότητα έκδοσης των εκεί αναφερόμενων κανονιστικών διοικητικών πράξεων να αποδοθεί στα καθ' ύλην αρμόδια, για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό και τη λειτουργία του ΚΗΜΔΗΣ, όργανα.
8	Με το άρθρο 8 τροποποιείται το άρθρο 41 του ν.4412/2016 προκειμένου να διευκρινιστεί η απόδοση αρμοδιοτήτων αποφαινόμενου οργάνου για τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης που διενεργούνται από Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών, να επεκταθεί ο χρονικός ορίζοντας του προγραμματισμού των κεντρικών δραστηριοτήτων

	αγορών που διενεργούνται από Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών και να καταστεί από βραχυπρόθεσμος (ενός έτους) σε μεσοπρόθεσμο (δύο ετών), να καταργηθούν οι επιτροπές της παρ. 5 με σκοπό αφενός την επιτάχυνση των διαδικασιών προγραμματισμού και αφετέρου την προσαρμογή στην τροποποίηση του άρθρου 74 του ν.4412/2016 καθώς και να εισαχθούν νομοτεχνικές βελτιώσεις. Ειδικότερα, με την τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν.4412/2016 αποφαινόμενο όργανο για τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης που διενεργούνται από τις ΕΚΑΑ των περ. α', β' και γ' ορίζεται ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός που προΐσταται αυτών και του ανατίθεται η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής όλων των διοικητικών πράξεων της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4622/2019. Υπογραμμίζεται ότι σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 109 του ν.4622/2019 στους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων ανατίθεται η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής για κάθε ατομική διοικητική πράξη για τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών των οποίων προΐστανται. Στις πράξεις αυτές συμπεριλαμβάνονται και οι ατομικές διοικητικές πράξεις που εκδίδονται στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται από Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών και των οποίων προΐσταται Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης καθιστώντας τον τελευταίο αποφαινόμενο όργανο για τις σχετικές διαδικασίες. Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4622/2019 αποφαινόμενο όργανο για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης του εκάστοτε Υπουργείου ορίζεται ο αρμόδιος Υπηρεσιακός Γραμματέας. Συνεπώς, μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής ατομικών διοικητικών πράξεων που συνεχονται με την εξέλιξη διαδικασιών ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, μόνο για τις περιπτώσεις των Εθνικών Κεντρικών Αρχών Αγορών, στον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό που προΐσταται της οικείας Εθνικής Κεντρικής Αρχής Αγορών. Επιπρόσθετα, με την τροποποίηση της παρ.4 του άρθρου 41 του ν.4412/2016 επιδιώκεται η επέκταση του χρονικού ορίζοντα του προγραμματισμού των κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών που διενεργούνται από Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών προκειμένου αυτός να καταστεί από βραχυπρόθεσμος (ενός έτους) σε μεσοπρόθεσμο (δύο ετών). Σκοπός της ανωτέρω αναφερόμενης τροποποίησης είναι να προσδώσει στον προγραμματισμό των κεντρικών
--	---

	δραστηριοτήτων αγορών που διενεργούνται από Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών στρατηγικό χαρακτήρα χωρίς ωστόσο να απεμπολεί τον επιχειρησιακό του χαρακτήρα επεκτεινόμενος σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Παράλληλα, με την κατάργηση της επιτροπής των περ. α' και β' της παρ.5 του άρθρου 41 του ν.4412/2016 επιδιώκεται, αφενός, η συμμόρφωση των οικείων διατάξεων με τη μεταρρύθμιση της διαδικασίας επιβολής οριζόντιων αποκλεισμών οικονομικών φορέων του άρθρου 74 και αφετέρου, η επίσπευση και η απλοποίηση της διαδικασίας του προγραμματισμού των κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών των Εθνικών Κεντρικών Αγορών.
9	Με το άρθρο 9 τροποποιείται το άρθρο 43 του ν. 4412/2016 έτσι ώστε να επεκταθεί η δυνατότητα των ελληνικών αναθετουσών αρχών να προστρέχουν στις υπηρεσίες Εθνικών Κεντρικών Αρχών Αγορών άλλων κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όχι μόνο προκειμένου να αξιοποιήσουν κεντρικές δραστηριότητες αγορών αλλά και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών προκειμένου να εκμεταλλευτούν την επάρκεια και την τεχνογνωσία τους και να συμμετάσχουν σε διασυνοριακές συνεργασίες εντός των ορίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
10	Με το άρθρο 10 τροποποιούνται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 44 του ν.4412/2016 προκειμένου να προβλέπεται ότι οι ίδιες οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να κρίνουν εάν διαθέτουν την απαραίτητη τεχνική επάρκεια ή εάν η τεχνική τους επάρκεια είναι ελλιπής, σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών, ενώ υπό το προηγούμενο καθεστώς ήταν απαραίτητη η έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του αρμόδιου καθ' ύλην Υπουργού. Η υφιστάμενη διαδικασία έχει τύχει ελάχιστης εφαρμογής, καθώς έχει ενεργοποιηθεί μόνο αποσπασματικά, για μεμονωμένες αναθέτουσες αρχές, ενώ έχει δημιουργήσει ανυπέρβλητα εμπόδια στην εκτέλεση έργων από μικρές αναθέτουσες αρχές. Οι το άρθρο 44 με την ταυτόχρονη εισαγωγή του θεσμού της επίβλεψης από πιστοποιημένους φορείς του άρθρου 136 και 136α παρέχουν σε όλες τις αναθέτουσες αρχές την δυνατότητα εκτέλεσης έργων χωρίς ιδιαίτερο δημοσιονομικό κόστος. Προβλέπεται, περαιτέρω, ότι σε μία τέτοια περίπτωση όπου οι αναθέτουσες αρχές κρίνουν ότι δεν διαθέτουν την απαραίτητη τεχνική επάρκεια ή ότι η τεχνική τους επάρκεια είναι ελλιπής, θα μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 12 , συμβάσεις παροχής τεχνικών υπηρεσιών κατά την έννοια

	του άρθρου 52 ή να υποστηρίζονται από την Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της παρ. 1 α' του άρθρου 41.
11	Με το άρθρο 11 τροποποιείται το άρθρο 45 του ν. 4412/2016 με τις οποίες πλέον προβλέπεται η υποχρεωτική τήρηση και επικαιροποίηση ηλεκτρονικού Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ, στην περίπτωση που η διαδικασία ανάθεσης γίνεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ. Τα στοιχεία που πρέπει να περιέχονται στον ηλεκτρονικό Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης, πέρα από τα κατ' ελάχιστον απαιτούμενα, μπορούν να εξειδικευτούν με την έκδοση σχετικών κανονιστικών διοικητικών πράξεων του καθ' ύλην αρμοδίου, ανά είδος σύμβασης, Υπουργού. Περαιτέρω, με την τροποποίηση της παρ.4 του άρθρου 45 του ν.4412/2016 επιβάλλεται στις αναθέτουσες αρχές η υποχρεωτική τήρηση των στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία οριστικής παραλαβής του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης αντί των τριών ετών που ισχύει σήμερα, ενώ σε περίπτωση εκκρεμοδικίας που έχει προκύψει από δημόσια σύμβαση προβλέπεται ότι ο σχετικός φάκελος τηρείται μέχρι το πέρας αυτής.
12	Με το άρθρο 12 επιχειρείται η προώθηση του εργαλείου διεξαγωγής προκαταρκτικών διαβουλεύσεων με την αγορά για διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων υψηλής εκτιμώμενης αξίας. Η διενέργεια προκαταρκτικών διαβουλεύσεων με την αγορά, όπως έχει προκύψει από τη μέχρι σήμερα εμπειρία εφαρμογής του εργαλείου, βελτιώνει τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης σε όρους αρτιότητας των τεχνικών προδιαγραφών και των τευχών της διαδικασίας ανάθεσης, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει τη διαφανή δράση των αναθετουσών αρχών και ενισχύει τη συμμετοχή και τον ανταγωνισμό των οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην αγορά. Παράλληλα, με τη διαδικασία των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων επιτυγχάνεται η έγκαιρη γνωστοποίηση του προγραμματισμού διεξαγωγής διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων των αναθετουσών αρχών στην αγορά, δίνοντας τη δυνατότητα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εξασφαλίσουν εγκαίρως τις προϋποθέσεις συμμετοχής τους. Επιπρόσθετα, μέσω των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων με την αγορά μειώνονται τα ενδεχόμενα σφάλματα στη σύνταξη των διακηρύξεων των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και μειώνονται οι πιθανότητες άσκησης ενστάσεων κατά της εκάστοτε

	διακήρυξης συμβάλλοντας έτσι στην επιτάχυνση των διαδικασιών ανάθεσης. Ειδικότερα, με τις παρ. 2 και 3 παρέχεται στους καθ' ύλην αρμόδιους Υπουργούς Ανάπτυξης και Επενδύσεων, για διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμήθειας αγαθών και παροχής υπηρεσιών, και Υποδομών και Μεταφορών, για διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών, η εξουσιοδότηση έκδοσης κανονιστικών διοικητικών πράξεων με τις οποίες μπορεί να καθίσταται υποχρεωτική η διενέργεια προκαταρκτικών διαβουλεύσεων με την αγορά για συγκεκριμένες κατηγορίες συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη του 1.000.000 ευρώ ή των 15.000.000 ευρώ για ορισμένες κατηγορίες έργων ή του 1.000.000 ευρώ για ορισμένες κατηγορίες μελετών, αντίστοιχα.
13	Με το άρθρο 13 τροποποιείται το άρθρο 47 του ν.4412/2016 και προβλέπεται ότι οι προκαταρκτικές διαβουλεύσεις με την αγορά μπορούν να διεξάγονται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, στο μέτρο που έχει τηρηθεί η υποχρέωση ανάρτησης της σχετικής πρόσκλησης στο ΕΣΗΔΗΣ. Επιπρόσθετα, με την τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 47 του ν.4412/2016 προβλέπεται ότι ο ελάχιστος χρόνος της προκαταρκτικής διαβούλευσης με την αγορά διαρκεί τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες ενώ, παράλληλα, καταργείται το ανώτερο όριο των εξήντα (60) προκειμένου να επαφίεται στην κρίση των αναθετουσών αρχών ο σχετικός χρονικός περιορισμός.
14	Με το άρθρο 14 τροποποιείται το άρθρο 48 του ν.4412/2016 προκειμένου να εισαχθούν νομοτεχνικές βελτιώσεις και να διασαφηνιστεί η διαδικασία του αποκλεισμού οικονομικού φορέα από την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, λόγω προηγούμενης αθέμιτης εμπλοκής του με οποιονδήποτε τρόπο στην προετοιμασία της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ο αποκλεισμός του οικονομικού φορέα λαμβάνει χώρα με την έκδοση σχετικής ατομικής διοικητικής πράξης από την αναθέτουσα αρχή ενώ στη συνέχεια και, στη συνέχεια,, ενημερώνονται σχετικά η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η ΕΑΑΔΗΣΥ προκειμένου να προβούν σε άλλες ενέργειες που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων τους. Με την τροποποίηση της διάταξης αυτής αίρεται η υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να προχωρούν στην ενημέρωση των ανωτέρω αναφερόμενων

	αρχών πριν από την έκδοση της διοικητικής πράξης αποκλεισμού του οικονομικού φορέα, δεδομένου ότι καμία από τις ενέργειες που εμπíπτουν στο πεδίο αρμοδιότητάς τους δεν αποτελεί προϋπόθεση για την επιβολή του μέτρου του αποκλεισμού από τη συνέχεια της διαδικασίας ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. Συνεπώς, με την τροποποίηση αυτή αναμένεται να επιτευχθεί, αφενός, επιτάχυνση της σχετικής διαδικασίας και, αφετέρου, η διευκόλυνση εφαρμογής της διάταξης στην πράξη αφού, με την υφιστάμενη διατύπωση, η διαδικασία ήταν ατελέσφορη.
15	Με τις το άρθρο 15 τροποποιείται το άρθρο 49 του ν.4412/2016 με το οποίο εισάγεται διαφοροποίηση ως προς τα έργα που εκτελούνται και έχουν υπαχθεί στις προβλέψεις του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001, αφού πλέον επιτρέπεται η εκκίνηση της διαδικασίας ανάθεσης με την κήρυξη της απαλλοτρίωσης και την ύπαρξη Έκθεσης Εκτίμησης, με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών στα μεγάλα δημόσια έργα και μεταβάλλεται το καθεστώς πρόσληψης των μελετητών ως συμβούλων μόνο σε έργα που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2882/2001.
16	Με το άρθρο 16 τροποποιείται το άρθρο 50 του ν.4412/2016 και εισάγεται η δυνατότητα διενέργειας διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση σύμβασης μελέτης και κατασκευής έργου πριν την ολοκλήρωση της αναγκαίας για την εκτέλεση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η οποία απαιτείται να ολοκληρωθεί μέχρι και το πέρας την διαγωνιστικής διαδικασίας και πριν την ανακήρυξη αναδόχου με στόχο την επίσπευση των διαδικασιών ανάθεσης υπό τον όρο οι εγκριθέντες περιβαλλοντικοί όροι να μην μεταβάλλουν ουσιωδώς το αντικείμενο του έργου.
17	Με τις το άρθρο 17 τροποποιείται το άρθρο 53 του ν.4412/2016 προκειμένου να λάβουν χώρα νομοτεχνικές βελτιώσεις για την επικαιροποίηση των διατάξεων και την αποσαφήνιση ορισμένων προβληματικών διατυπώσεων. Ειδικότερα, με την τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 4412/2016 καταργείται η περ. η' και τροποποιείται η περ. ι' αφού αντίστοιχη πρόβλεψη υφίσταται στο άρθρο 90 του ν.4412/2016. Επιπρόσθετα με την τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 53 του ν.4412/2016 τα πρότυπα ή υποδείγματα εγγράφων σύμβασης που εκδίδονται από την ΕΑΑΔΗΣΥ καθίστανται μη δεσμευτικά αφού η δεσμευτικότητα των προτύπων ή υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης εξαρτάται από την έκδοση σχετικών κανονιστικών διοικητικών πράξεων η

	έκδοση των οποίων, σε πολλές περιπτώσεις, δεν μπορεί να ακολουθήσει την ταχύτητα των τροποποιήσεων της νομοθεσίας, ιδιαίτερα σε καταστάσεις κρίσης, με συνέπεια να είναι απαραίτητη η διαρκής θέσπιση παρεκκλίσεων από την δεσμευτικότητα τους δημιουργώντας έτσι αναποτελεσματικότητα και επιβάρυνση των διαδικασιών ανάθεσης σύμβασης με επιπρόσθετο διοικητικό βάρος.
18	Με τις το άρθρο 18 προστίθεται παρ. 9 στο άρθρο 54 του ν.4412/2016 με το οποίο προβλέπεται ότι με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, η χρήση ορισμένων Ενιαίων Τεχνικών Προδιαγραφών που εκδίδονται από τις ΕΚΑΑ των περ. α και γ της παρ.1 του άρθρου 41 μπορεί να ορίζεται ως υποχρεωτική, ενώ, στην περίπτωση αυτή, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλίνουν από αυτές μόνο με ειδική αιτιολογία στα έγγραφα της σύμβασης. Η προτεινόμενη διάταξη στοχεύει στην ομογενοποίηση των τεχνικών προδιαγραφών, καθώς επίσης και στην αποφυγή σύνταξης διαφορετικών προδιαγραφών για κοινά αγαθά και υπηρεσίες που δημιουργούν ερμηνευτικά ζητήματα και σύγχυση στους οικονομικούς φορείς. Σε κάθε περίπτωση, η δεσμευτικότητα των τεχνικών προδιαγραφών δεν θίγει τις αρχές της παρ. 1 του άρθρου 18.
19	Με το άρθρο 19 τροποποιείται το άρθρο 58 του ν.4412/2016 με το οποίο προβλέπεται ότι, σε περίπτωση ανάθεσης τμήματος σύμβασης σε υπεργολάβο η τεχνική ικανότητα του για το τμήμα της σύμβασης που θα εκτελέσει ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή, αλλιώς η προσφορά καθίσταται απαράδεκτη. Με την τροποποίηση των ανωτέρω διατάξεων επιδιώκεται η επίτευξη καλύτερων προϋποθέσεων για τη διασφάλιση της ποιοτικής εκτέλεσης των συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων μέσω του αποκλεισμού της δυνατότητας ανάθεσης τμήματος της σύμβασης σε υπεργολάβους που στερούνται της απαραίτητης τεχνικής ικανότητας για την εκτέλεσή του.
20	Με το άρθρο 20 τροποποιείται το άρθρο 66 του ν.4412/2016, με το οποίο εισάγονται βελτιώσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα και η συνέπεια των διατάξεων περί δημοσιεύσεων σε εθνικό επίπεδο του ν.4412/2016. Επιπρόσθετα, στην παρ.7 προβλέπεται κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται οι αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες λειτουργίας του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ ως το επίσημο εθνικό πληροφοριακό σύστημα e-Sender για την απευθείας

	ηλεκτρονική υποβολή των προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων που αποστέλλονται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης, στο Tenders Electronic Daily (TED).
21	Με το άρθρο 21 τροποποιείται το άρθρο 70 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, προστίθεται παρ. 4 με την οποία εισάγεται υποχρέωση της αναθέτουσα αρχής για έργα εκτιμώμενης αξίας άνω του 1.000.000 ευρώ να αναρτούν τη μελέτη κατασκευής του έργου τουλάχιστον δύο μήνες πριν τη διενέργεια του διαγωνισμού. Με τη ρύθμιση αυτή δίνεται η δυνατότητα στους υποψηφίους του διαγωνισμού να έχουν επαρκή χρόνο να μελετήσουν το έργο και να αποφασίσουν αν θα συμμετάσχουν ή να διατυπώσουν πριν τη συμμετοχή τους τις απόψεις τους. Η ρύθμιση αυτή εναρμονίζεται με το γενικό πνεύμα αλλαγών που εισάγονται που καθιστούν τη μελέτη υποχρεωτική και μη δεκτική ουσιαστών αλλαγών κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.
22	Με το άρθρο 22 τροποποιείται το άρθρο 72 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, εισάγεται νέα διάταξη με την οποία προβλέπεται στην περίπτωση των διαδικασιών που διενεργούνται ηλεκτρονικά, η προσκόμιση των πρωτότυπων εγγυήσεων συμμετοχής, πλην εκείνων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, το αργότερο πριν από την ορισθείσα, στα έγγραφα της σύμβασης, ημερομηνία αποσφράγισης των προφορών, οι δε προσφορές που δεν πληρούν την ως άνω απαίτηση δεν αποσφραγίζονται και απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Η διάταξη εισάγεται προκειμένου να απορρίπτονται καταφανώς απαράδεκτες προσφορές και να μην έχουν πρόσβαση στα στοιχεία των προσφορών των λοιπών συμμετεχόντων, σε κανένα στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, οι οικονομικοί φορείς που τις υπέβαλλαν. Επιπρόσθετα, με την περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 εισάγονται νέοι λόγοι κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής του προσφέροντος οικονομικού φορέα. Ειδικότερα, στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας υποβάλει μη κατάλληλη προσφορά με την έννοια της περ. 47 της παρ. 1 του άρθρου 2, αποκλείεται από τη συνέχεια της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης ενώ παράλληλα καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του στη διαδικασία. Η διάταξη αυτή έχει ως στόχο την αποτροπή της υποβολής προδήλως ακατάλληλων προσφορών από οικονομικούς φορείς που επιδιώκουν απλώς να αποκτήσουν πρόσβαση στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, αλλά και στις τεχνικές και οικονομικές προσφορές των υπολοίπων συμμετεχόντων στη διαδικασία οικονομικών φορέων, εισάγοντας ένα αποτρεπτικό

	διοικητικό μέτρο. Παράλληλα, με χρήση του ίδιου διοικητικού μέτρου επιχειρείται να αποτραπεί η κατάθεση, από τους οικονομικούς φορείς, ασυνήθιστα χαμηλών οικονομικών προσφορών που κρίνονται ως τέτοιες από την αναθέτουσα αρχή με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 88. Με τον τρόπο αυτό, αναμένεται να αποθαρρυνθούν οι οικονομικοί φορείς που υποβάλουν ασυνήθιστα χαμηλές οικονομικές προσφορές σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, που υποχρεώνουν την αναθέτουσα αρχή να κινήσει τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 88, και συνεπώς, να μειωθεί το διοικητικό βάρος που η διαδικασία αυτή συνεπάγεται για τις αναθέτουσες αρχές αλλά και να αποφευχθούν οι σημαντικές καθυστερήσεις στην εξέλιξη της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης που συνεπάγεται η ενεργοποίηση της σχετικής διαδικασίας. Επίσης, αυξάνονται, για λόγους ευελιξίας, ταχύτητας, καθώς και ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι περιπτώσεις, στις οποίες δεν απαιτείται η προσκόμιση εγγύησης συμμετοχής και ειδικότερα προστίθενται οι περιπτώσεις της επιλογής του αναδόχου από κατάλογο (λ.χ. στην περίπτωση των συμβάσεων τεχνικής βοήθειας), καθώς και της επιλογής του αναδόχου μέσω ηλεκτρονικών καταλόγων (e-catalogues και e-marketplace). Εισάγεται, παράλληλα, με την τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 72, η αλλαγή της βάσης υπολογισμού των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης. Ειδικότερα, ως προτεινόμενη βάση υπολογισμού θεωρείται πλέον η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης δηλαδή ο αρχικός προϋπολογισμός αντί της συμβατικής αξίας που προβλέπεται στις υφιστάμενες διατάξεις, καθώς και η αναπροσαρμογή του ποσοστού των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, στις συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών, σε 4% αντί του ισχύοντος 5%. Η διάταξη στοχεύει κυρίως στην αντιμετώπιση των πολύ μεγάλων εκπτώσεων που προσφέρονται στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων, οι οποίες συμπαρασύρουν σε χαμηλό επίπεδο και το ύψος της σχετικής εγγύησης καλής εκτέλεσης, και έχουν συχνά ως αποτέλεσμα την αδυναμία του οικονομικού φορέα να εκτελέσει την ανατιθέμενη σε αυτόν σχετική σύμβαση. Επιπρόσθετα, με την τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 72 προστίθεται εδάφιο που προβλέπει ότι οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης που δίδονται στις συμβάσεις εκτέλεσης έργων έχουν διάρκεια ισχύος που καλύπτει διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών πλέον του διαστήματος που προκύπτει από το άθροισμα της συμβατικής προθεσμίας, της οριακής
--	--

	προθεσμίας και του εκάστοτε προβλεπόμενου χρόνου συντήρησης του έργου. Καταργείται συγχρόνως η έως σήμερα κάλυψη της εγγυητικής επιστολής προκαταβολής έως του ποσού της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, αφού πλέον οι δύο εγγυήσεις είναι απολύτως διακριτές μεταξύ τους. Εισάγεται, επίσης, με τις τροποποιημένες διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 72 του ν.4412/2016, για πρώτη φορά η «εγγύηση προσθέτου χρόνου εγγύησης», στις δημόσιες συμβάσεις έργων, όταν προσφέρεται και αξιολογείται ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης επιπλέον χρόνος εγγύησης της καλής λειτουργίας του έργου, με σκοπό την ελαχιστοποίηση των κινδύνων πλημμελούς εκτέλεσής τους. Το ποσό της εν λόγω εγγύησης υπολογίζεται βάσει μαθηματικού τύπου που έχει ως βασική παράμετρο υπολογισμού το μέγεθος του πρόσθετου χρονικού διαστήματος εγγύησης. Τέλος, με την παρ. 10 προσδιορίζεται το ανώτατο ποσοστό της εγγύησης καλής λειτουργίας, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, τροποποιώντας την υφιστάμενη διάταξη, με την οποία δεν ορίζεται συγκεκριμένο ποσοστό και επαφίεται στην απόλυτη ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να το καθορίσει στα έγγραφα της σύμβασης.
23	Με το άρθρο 23 τροποποιείται το άρθρο 73 του ν.4412/2016, με σκοπό τον εξορθολογισμό της εφαρμογής του, τον περιορισμό των αδικαιολόγητων αποκλεισμών και την ενίσχυση του ανταγωνισμού. Ως προς την παρ. 1 του άρθρου 73 διαπιστώνεται ότι η νομοτεχνική επιλογή της παραπομπής στους ορισμούς των ποινικών αδικημάτων που οδηγούν σε αυτόματο-υποχρεωτικό αποκλεισμό από τις δημόσιες συμβάσεις, όπως περιλαμβάνονται στα οικεία ευρωπαϊκά μέσα εναρμόνισης, συνιστά εξάρτηση του δικαίου και καθιστά αναγκαία τη συστηματική θεώρηση με τις εκάστοτε αλλαγές των παραπεμπόμενων κανόνων που αφορούν στην τυποποίηση των εγκληματικών συμπεριφορών γένους που προβλέπονται στο αντίστοιχο άρθρο 57 παρ. 1 της Οδηγίας. Οι ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα του ευρωπαϊκού ποινικού δικαίου και στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία εναρμόνισης καθιστούν αναγκαία την αναμόρφωση του άρθρου 73 παρ. 1, ώστε να περιλαμβάνει τις οικείες διατάξεις ενσωμάτωσης των ευρωπαϊκών νομικών μέσων στην ελληνική έννομη τάξη, με ρητή παραπομπή στα ποινικά αδικήματα ως τυποποιούνται σήμερα.

	Ειδικότερα, ως προς των έλεγχο των λόγων αποκλεισμού που συνέχονται με ποινικές καταδίκες, σε συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα που εκπροσωπούν το νομικό πρόσωπο, προστίθεται περίπτωση με την οποία προβλέπεται ότι στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, πλην των ρητά αναφερόμενων, ελέγχεται, ως προς τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού ο, κατά περίπτωση, νόμιμος εκπρόσωπος. Περαιτέρω, προτείνεται η κατάργηση του λόγου αποκλεισμού της περ. γ της παρ. 2 που είχε εισαχθεί με τις διατάξεις του ν. 4605/2019 και ο οποίος καταλαμβάνει οριζόντια όλα τα είδη συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των 20.000 ευρώ. Πρόκειται για ορισμένες παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας, υψηλής και πολύ υψηλής σοβαρότητας, για τις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα από το ΣΕΠΕ με δεσμευτική ισχύ, καθώς, μέχρι σήμερα, δεν έχει καταστεί δυνατή η έκδοση σχετικού πιστοποιητικού από το ΣΕΠΕ και η διάταξη είναι εν τοις πράγμασι ανεφάρμοστη. Άλλωστε, η ως άνω περίπτωση καταλαμβάνεται από τον γενικότερο λόγο αποκλεισμού των παραβιάσεων του εργατικού δικαίου του άρθρου 73 παρ. 4 περ. α σε συνδυασμό με το άρθρο 18 παρ. 2 του νόμου. Ως προς την παραβίαση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων των οικονομικών φορέων και την άρση του αποκλεισμού τους, αναδιατυπώνεται, ώστε να μπορεί να είναι εφαρμόσιμη στην πράξη, η σχετική διάταξη, η οποία απορρέει ευθέως από τις Οδηγίες και προβλέπεται ότι ο συγκεκριμένος λόγος αποκλεισμού δεν συντρέχει εφόσον ο οικονομικός φορέας: α) έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων β) έχει υπαχθεί σε αναστολή ή ρύθμιση ή σε κάθε είδους δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους, τους όρους των οποίων τηρεί. Με την προτεινόμενη τροποποίηση αφενός εξυπηρετείται ο σκοπός του ενωσιακού νομοθέτη που είναι να μην αποκλείονται οι οικονομικοί φορείς, εφόσον τελικά εκπληρώσουν είτε με καταβολή είτε με διακανονισμό τις φορολογικές και ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις, αφετέρου παρέχεται μία ευελιξία στους οικονομικούς φορείς, σε ένα ιδιαίτερα ασταθές οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, να μην αποκλείονται από τη συμμετοχή τους σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, εφόσον
--	--

	εκπληρώσουν τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις, σε σχέση με την καταβολή των οφειλών τους ή την υπαγωγή τους σε δεσμευτικό διακανονισμό, τον οποίο και τηρούν. Για τη συνδρομή του λόγου αποκλεισμού της περ. ζ) της παρ. 4 εισάγεται η έννοια των «εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων», ενώ για την περ. η) η έννοια της παροχής «με απατηλό τρόπο» παραπλανητικών δηλώσεων. Προτείνεται, περαιτέρω, η αναδιάρθρωση της Επιτροπής, η οποία κρίνει τα επανορθωτικά μέτρα («μέτρα αυτοκάθαρσης») που επικαλούνται οι οικονομικοί φορείς, ώστε να διασφαλίζονται περισσότερα εχέγγυα αμεροληψίας. Προτείνεται, καταρχάς, να καταστεί πενταμελής από τριμελή, να προεδρεύει της Επιτροπής στέλεχος της ΕΑΑΔΗΣΥ και να προστεθεί ένα μέλος προερχόμενο από το Υπουργείο Υγείας. Τέλος, προτείνεται τα μέλη της Επιτροπής να έχουν θητεία τριών ετών και οι υπόλοιπες λεπτομέρειες να καθορίζονται με υπουργική απόφαση.
24	Με το άρθρο 24 τροποποιείται το άρθρο 74 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, Προτείνεται η πλήρης αναμόρφωση του οριζόντιου αποκλεισμού του άρθρου 74, καθώς οι υφιστάμενες διατάξεις έχουν καταστεί εν τοις πράγμασι ανεφάρμοστες. Ειδικότερα, προτείνεται, αφενός, η θέσπιση ενός οριζόντιου συστήματος αποκλεισμού και ενός μητρώου αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων και αφετέρου η σύσταση μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα, στα οποία θα έχουν πρόσβαση οι αναθέτουσες αρχές και στα οποία θα καταχωρίζονται στοιχεία τα οποία άπτονται της επαγγελματικής αξιοπιστίας, καθώς και της εκτέλεσης προηγούμενων δημοσίων συμβάσεων. Κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή των ανωτέρω προβλέπεται ότι θα καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα. Τέλος, προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών για τη διαπίστωση της ημερομηνίας έναρξης λειτουργίας του μητρώου αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων, των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα, καθώς και της έναρξη των υποχρεώσεων ενημέρωσής τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.
25	Με το άρθρο 25 τροποποιείται το άρθρο 76 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, εισάγονται κριτήρια επιλογής για τις δημόσιες συμβάσεις ανάλογα με τη φύση του έργου από το Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων

	(ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.) του π.δ. 71/2019, που έχει προσφάτως θεσπιστεί, αντικαθιστώντας το Μ.Ε.Ε.Π. Προβλέπεται η έκδοση εγκυρκίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με την οποία θα δίνονται κατευθύνσεις και οδηγίες στις αναθέτουσες αρχές ως προς τα κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας ανάλογα με τη φύση του έργου ώστε να τηρούνται η αρχή της αναλογικότητας, διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης. Οιαδήποτε παρέκκλιση από την εγκύκλιο προϋποθέτει σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου. Τέλος η παρ. 4, θεσπίζει εξαίρεση από τις ως άνω διατάξεις και δίνει την δυνατότητα σε επιχειρήσεις και οικονομικούς φορείς που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 75 να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς ανεξαρτήτως της εγγραφής τους στα μητρώα του π.δ. 71/2019. Στόχος των διατάξεων αυτών είναι η εφαρμογή ενός ενιαίου μητρώου, στο οποίο θα καταχωρίζονται οι επιχειρήσεις και θα κατατάσσονται σε συγκεκριμένες τάξεις, το οποίο θα αποτελεί τεκμήριο για την ύπαρξη συγκεκριμένων προσόντων, γεγονός που θα διευκολύνει τόσο την αναθέτουσα αρχή στον έλεγχο των προσόντων συμμετοχής σε διαγωνισμό όσο και τη μείωση των αντιδικιών μεταξύ των συμμετεχόντων.
26	Με το άρθρο 26 τροποποιείται το άρθρο 77 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, ορίζονται τα κριτήρια επιλογής για διαδικασίες σύναψης σύμβασης μελέτης και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών με αναφορά στο αντίστοιχο Μητρώο Εμπειρίας Μελετητών (Μ.Ε.Μ) και στο Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Μ.Ε.Δ.Ε.) του π.δ. 71/2019 και το Μητρώο Επιχειρήσεων Συμβούλων Διοίκησης - Διαχείρισης Έργων (ΜΗΕΣΔΔΕ) του π.δ. 71/2019, αντίστοιχα. Παράλληλα, προβλέπεται η έκδοση εγκυρκίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με την οποία θα δίνονται κατευθύνσεις και οδηγίες στις αναθέτουσες αρχές ως προς τα κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας ανάλογα με τη φύση του έργου ώστε να τηρούνται η αρχή της αναλογικότητας, διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης. Οιαδήποτε παρέκκλιση από την εγκύκλιο προϋποθέτει σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου. Στόχος των διατάξεων αυτών είναι η εφαρμογή ενός ενιαίου μητρώου όπου θα καταχωρίζονται οι επιχειρήσεις και θα κατατάσσονται σε συγκεκριμένες τάξεις.

27	Με το άρθρο 27 τροποποιείται το άρθρο 78 του ν.4412/2016, που ρυθμίζει τη στήριξη στις ικανότητες τρίτων φορέων. Εισάγονται ορισμένες διαδικαστικές προϋποθέσεις για την αντικατάσταση του τρίτου, σε περίπτωση μη πλήρωσης εκ μέρους του των προβλεπόμενων απαιτήσεων, ώστε να αποφευχθεί η καταχρηστική χρήση της εν λόγω δυνατότητας. Ειδικότερα, προβλέπεται η αντικατάσταση του φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο προσφέρων, να γίνεται κατόπιν σχετικής πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή προς τον οικονομικό φορέα, εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σχετικής πρόσκλησης και για μία μόνο φορά, για κάθε τρίτο, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας ανάθεσης.
28	Με το άρθρο 28 τροποποιείται το άρθρο 79 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, προβλέπεται η χρήση του ΕΕΕΣ αντί του ΤΕΥΔ - με την κατάργηση του δεύτερου (ΤΕΥΔ) δεδομένου ότι το περιεχόμενο των δύο εντύπων ταυτίζεται και στις συμβάσεις κάτω των ορίων εφαρμογής των Οδηγιών, πλην της απευθείας ανάθεσης, στην οποία δεν απαιτείται προκαταρκτική απόδειξη των προϋποθέσεων συμμετοχής. Μετά την ανωτέρω τροποποίηση, οι παρ. 2 και 4 είναι μη σχετικές και καταργούνται. Επιπλέον, προβλέπεται ρητά ότι ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ.
29	Με το άρθρο 29 τροποποιείται το άρθρο 79Α του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του άρθρου 79Α επιτρέπεται η σύνταξη και υποβολή του ΕΕΕΣ και, άρα, και της προσφοράς ή της αίτησης συμμετοχής, σε όλο το διάστημα κατά το οποίο μπορούν αυτές να υποβάλλονται, ενώ, παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα απόσυρσης και επανυποβολής της προσφοράς με επικαιροποιημένο ΕΕΕΣ, σε περίπτωση κατά την οποία μεσολαβήσουν μεταβολές στα δηλωθέντα με το ΕΕΕΣ μεταξύ του χρόνου υποβολής του και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής. Με τη διάταξη αυτή παρέχεται σχετική ευελιξία στους οικονομικούς φορείς και αποφεύγονται αδικαιολόγητοι αποκλεισμοί λόγω της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ. Η παρ. 3 καταργείται εν όψει του ότι, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, επί του άρθρου 79, δεν προβλέπεται πλέον η χρήση του ΤΕΥΔ.

30	Με το άρθρο 30 τροποποιείται το άρθρο 80 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, ως προς τα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 80, προτείνεται η κατάργηση του πιστοποιητικού του ΣΕΠΕ ως αποδεικτικού μέσου για την απόδειξη της μη συνδρομής ορισμένων παραβάσεων υψηλής και πολύ υψηλής σοβαρότητας, για τους ίδιους λόγους, για τους οποίους προτείνεται και η κατάργηση του σχετικού λόγου αποκλεισμού. Πρόκειται για ορισμένες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, υψηλής και πολύ υψηλής σοβαρότητας, για τις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα από το ΣΕΠΕ με δεσμευτική ισχύ, καθώς, μέχρι σήμερα, δεν έχει καταστεί δυνατή η έκδοση σχετικού πιστοποιητικού από το ΣΕΠΕ που να βεβαιώνει τις συγκεκριμένες παραβάσεις και η διάταξη είναι εν τοις πράγμασι ανεφάρμοστη. Ειδικά για τα αποδεικτικά μέσα της επαγγελματικής καταλληλότητας, καθώς και της νόμιμης εκπροσώπησης, προτείνεται η προσθήκη της φράσης «εκτός εάν στις ειδικές διατάξεις έκδοσης αυτών προβλέπεται συγκεκριμένος χρόνος ισχύος και είναι σε ισχύ κατά την υποβολή τους», προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα που είχε ανακύψει με συγκεκριμένα πιστοποιητικά (πχ πτυχίο ΜΕΕΠ), τα οποία έχουν συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ισχύος, βάσει των ειδικών διατάξεων που διέπουν την έκδοση και το περιεχόμενό τους.
31	Με το άρθρο 31 τροποποιείται το άρθρο 86 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, προβλέπεται ένα εναλλακτικός μαθηματικός τύπος προσδιορισμού της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας- τιμής, για τις συμβάσεις γενικών υπηρεσιών, ο οποίος ευρέως χρησιμοποιείται από τις αναθέτουσες αρχές ενώ έχει συμπεριληφθεί και στα υποδείγματα διακηρύξεων γενικών υπηρεσιών της ΕΑΑΔΗΣΥ. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών να εκδίδει απόφαση με καθορισμό των κριτηρίων που δύναται κάθε Αναθέτουσα Αρχή να περιλαμβάνει στις διαδικασίες δημόσιας σύναψης έργου. Υποχρεωτικά ορίζεται ως κριτήριο με συντελεστή βαρύτητας 10% τουλάχιστον η πλήρωση κριτηρίων της εργαλειοθήκης της Ε.Ε.
32	Με το άρθρο 32 τροποποιείται το άρθρο 87 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις ορίζονται οι αρμόδιοι Υπουργοί για την έκδοση των Υπουργικών αποφάσεων των παρ. 4 και 5, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα δομή της Κυβέρνησης και εισάγονται μικρές

	νομοτεχνικές βελτιώσεις στις παρεχόμενες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις.
33	Με το άρθρο 33 τροποποιείται το άρθρο 88 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, προτείνεται η λήψη δέσμης μέτρων για να καταπολεμηθεί το φαινόμενο των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, που οδηγεί υποκοστολογημένες προσφορές με συνακόλουθη αδυναμία ολοκλήρωσης του έργου και εμφάνισης σοβαρών ποιοτικών προβλημάτων ενώ συγχρόνως διογκώνεται το φαινόμενο των συμπληρωματικών συμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό καθορίζεται ένα συνδυασμένο όριο έκπτωσης άνω του οποίου ο οικονομικός φορέας υποχρεούται μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής να υποβάλλει έγγραφες εξηγήσεις, τυχόν δε άρνησή του επάγεται την κήρυξη της προσφοράς του ως απαράδεκτης και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Προσθέτως ρητά πλέον προβλέπεται ότι τα οικονομικά στοιχεία των εξηγήσεων που παραθέτει προς την αναθέτουσα αρχή αποτελούν δεσμευτική συμφωνία και τα εν λόγω στοιχεία δεν δύνανται να μεταβληθούν σε μεταγενέστερο χρόνο.
34	Με το άρθρο 34 τροποποιείται το άρθρο 90 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του άρθρου 90 προβλέπουν ότι σε περίπτωση ισοδύναμων προσφορών προτείνεται να επιλέγεται η προσφορά με την υψηλότερη βαθμολογία τεχνικής προσφοράς αντί της υφιστάμενης δυνατότητας της αναθέτουσας αρχής να επιλέγει είτε την προσφορά με την υψηλότερη βαθμολογία τεχνικής προσφοράς είτε αυτή με τη χαμηλότερη τιμή, προκειμένου να προκρίνεται η ποιότητα έναντι της τιμής όπως προβλέπεται και από το σχετικό κριτήριο ανάθεσης.
35	Με το άρθρο 35 τροποποιείται το άρθρο 92 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, επιδιώκεται η αποσαφήνιση των διατάξεων αναφορικά με το περιεχόμενο των προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής με σκοπό την απλοποίηση της σχετικής διαδικασίας.
36	Με το άρθρο 36 τροποποιείται το άρθρο 93 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, επιδιώκεται η αποσαφήνιση των διατάξεων αναφορικά με το περιεχόμενο του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» κατ' αντιστοιχία των προτεινόμενων τροποποιήσεων του άρθρου 79.
37	Με το άρθρο 37 τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 94 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, απαλείφεται η διάκριση μεταξύ προμηθευτών που παράγουν το προσφερόμενο προϊόν και των προμηθευτών που το εμπορεύονται, ως προς τη

	δυνητική απαίτηση της αναθέτουσας αρχής για την υποβολή δήλωσης της χώρας παραγωγής του προσφερόμενου προϊόντος, της επιχειρηματικής μονάδας στην οποία αυτό παράγεται και του τόπου εγκατάστασής της. Παράλληλα, καταργείται η απαίτηση προσκόμισης υπεύθυνης δήλωσης προς την αναθέτουσα αρχή του εκάστοτε προμηθευτή, που δεν παράγει το προσφερόμενο προϊόν, αναφορικά με το γεγονός ότι η κατασκευή του τελικού προϊόντος θα γίνει από την επιχείρηση στην οποία ανήκει ή η οποία εκμεταλλεύεται ολικά ή μερικά τη μονάδα κατασκευής του τελικού προϊόντος και ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αυτής ή ο επίσημος αντιπρόσωπός της έχει αποδεχθεί έναντί τους την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου έγινε η αποδοχή. Με την κατάργηση της υπεύθυνης δήλωσης αντιμετωπίζεται το ζήτημα της τεχνητής μείωσης του ανταγωνισμού στις περιπτώσεις προμηθειών, κυρίως ιατροτεχνολογικού χαρακτήρα, στις περιπτώσεις που συγκεκριμένα αγαθά διατίθενται στην εγχώρια αγορά μέσω αποκλειστικού αντιπροσώπου εταιριών παραγωγής που έχουν έδρα στο εξωτερικό.
38	Με το άρθρο 38 τροποποιείται το άρθρο 95 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις σκοπούν στην αποσαφήνιση των διατάξεων αναφορικά με τον τρόπο σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών, με σκοπό αφενός την απλοποίηση της διαδικασίας και αφετέρου την έμφαση στα ποιοτικά στοιχεία των προσφορών και όχι στην τιμή. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά διευκρινίζεται η έννοια των τιμών αναφοράς που παραπέμπει ιδίως σε τιμές που έχουν εγκριθεί από ρυθμιστική αρχή, σε περίπτωση ρυθμιζόμενης αγοράς. Επίσης, η δυνατότητα εκτίμησης της τιμής βάσει τιμών αναφοράς επεκτείνεται και στο πεδίο της παροχής γενικών υπηρεσιών. Στόχος της ανωτέρω τροποποίησης είναι η διευκόλυνση των αναθετουσών αρχών στον προσδιορισμό των τιμών αγοράς προμηθειών και υπηρεσιών που παρέχονται από ρυθμισμένες αγορές, όπως η ταχυδρομική αγορά ή οι αγορές ενέργειας και τηλεπικοινωνιών, και η απλοποίηση του κριτηρίου κατακύρωσης με προσδιορισμό έκπτωσης επί της ρυθμισμένης τιμής.
39	Με το άρθρο 39 τροποποιείται το άρθρο 95 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, επιδιώκεται η απλοποίηση της

	υφιστάμενης ρύθμισης καθώς και η προσαρμογή της στις υπόλοιπες ρυθμίσεις του νόμου. Η υφιστάμενη ρύθμιση αφορά κυρίως σε έγχαρτες διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, που σταδιακά εγκαταλείπονται, και τροποποιείται με τέτοιο τρόπο ώστε να προβλέπεται ότι οι προσφορές υποβάλλονται με τα προβλεπόμενα από τα έγγραφα της σύμβασης μέσα, ηλεκτρονικά ή έγχαρτα κατά περίπτωση.
40	Με το άρθρο 40 τροποποιείται το άρθρο 97 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, επεκτείνεται στις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών η υφιστάμενη σε συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής, σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, με αιτιολογημένη απόφασή της, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξακολουθεί να εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.
41	Με το άρθρο 41 τροποποιείται το άρθρο 100 του ν.4412/2016. Με την τροποποίηση αυτή αναμορφώνεται πλήρως η διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών σε συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών, για λόγους επιτάχυνσης της διαδικασίας και μείωσης των διοικητικών βαρών. Ειδικότερα, όταν κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, προβλέπεται η έκδοση μίας ενιαίας (αντί των δύο που προβλέπονται στη ισχύουσα διάταξη) απόφασης της αναθέτουσας αρχής, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα όλων των σταδίων της διαδικασίας (δικαιολογητικά συμμετοχής, τεχνική προσφορά, οικονομική προσφορά και δικαιολογητικά κατακύρωσης), οι δε συμμετέχοντες λαμβάνουν γνώση των στοιχείων των λοιπών προσφερόντων με την κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης. Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής, προβλέπεται η έκδοση δύο αποφάσεων (δικαιολογητικά συμμετοχής μαζί με την τεχνική προσφορά και οικονομική προσφορά μαζί με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης) αντί των τριών που προβλέπει η υφιστάμενη διάταξη, σε περίπτωση δε που εξ αρχής υποβάλλεται μία προσφορά προβλέπεται, ομοίως, η έκδοση μίας ενιαίας απόφασης για όλα τα στάδια, όπως και στις περιπτώσεις που κριτήριο ανάθεσης είναι αποκλειστικά και μόνο η τιμή.

42	Με το άρθρο 42 τροποποιείται το άρθρο 101 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, επιδιώκεται η δυνατότητα αντιστροφής σταδίων της διαδικασίας αξιολόγησης των προσφορών των οικονομικών φορέων επεκτείνεται, πέρα από τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών , στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών, όταν κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής.
43	Με το άρθρο 43 τροποποιείται το άρθρο 102 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, αναμορφώνονται πλήρως και απλοποιούνται οι διατάξεις, με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα συμπλήρωσης των υποβληθέντων στοιχείων της προσφοράς, με σκοπό τον περιορισμό των αδικαιολόγητων αποκλεισμών των οικονομικών φορέων για αυστηρά τυπικούς λόγους, ενώ πληρούνται κατ' ουσίαν οι προϋποθέσεις συμμετοχής, καθώς προβλέπεται ότι οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η προτεινόμενη τροποποίηση αποτελεί ουσιαστική μετατόπιση του εθνικού θεσμικού πλαισίου πλησιέστερα προς το πνεύμα της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (άρθρο 56 παρ. 3) της οποίας τη διατύπωση, ουσιαστικά, υιοθετεί.
44	Με το άρθρο 44 τροποποιείται το άρθρο 103 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με την παρ. 1, εισάγονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και προβλέπεται η υποβολή, από τον προσωρινό ανάδοχο, των δικαιολογητικών κατακύρωσης μέσω του ΕΣΗΔΗΣ εφόσον ο διαγωνισμός διεξάγεται μέσω του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ άλλως σε σφραγισμένο φάκελο ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης . Επιπρόσθετα, με την παρ. 2 προβλέπεται πλέον η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής, εφόσον τα δικαιολογητικά που προσκομίζει ο προσωρινός ανάδοχος παρουσιάζουν ελλείψεις ή δεν προσκομισθούν, να καλεί τον προσωρινό ανάδοχο τόσο προς παροχή διευκρινίσεων επί

	των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών όσο και προς συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Παράλληλα, παραμένει σε ισχύ το δικαίωμα του προσωρινού αναδόχου να υποβάλλει αίτημα για παράταση υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών εφόσον αποδεικνύει ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των σχετικών δικαιολογητικών, η σχετική προθεσμία υποβολής αυτών παρατείνεται για όσο χρόνο απαιτείται για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες αρχές. Σκοπός της προτεινόμενης τροποποίησης είναι η αποφυγή αδικαιολόγητων αποκλεισμών των οικονομικών φορέων από τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για τυπικούς λόγους που οφείλονται στην ελλιπή ή μη τυπικώς προσήκουσα προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 103 αλλά όχι στην πραγματική συνδρομή των λόγων αποκλεισμού του οικονομικού φορέα από τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης. Επιπρόσθετα, με την τροποποίηση της παρ. 3 προβλέπεται ότι η ποινή της κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης επιβάλλεται στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος έχει υποβάλλει εκ προθέσεως απατηλά ή πλαστά δικαιολογητικά.
45	Με το άρθρο 44 τροποποιείται το άρθρο 104 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, τροποποιείται το άρθρο 104 ως προς τις μεταβολές που επέρχονται στο πρόσωπο του προσφέροντος οικονομικού φορέα μετά την υποβολή της προσφοράς του και μέχρι την ανάθεση της σύμβασης και ειδικότερα προβλέπεται, καταρχάς, ότι οι προϋποθέσεις και οι απαιτήσεις συμμετοχής κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, μόνο με την υποβολή του ΕΕΕΣ, ήτοι χωρίς να απαιτείται πλέον η υποβολή άλλων αποδεικτικών μέσων για το χρονικό εκείνο σημείο, ενώ, σε περίπτωση που ο υποψήφιος ανάδοχος δηλώσει αμελλητί στην αναθέτουσα αρχή μεταγενέστερες μεταβολές στο πρόσωπό του, δεν καταπίπτει η εγγύηση συμμετοχής σε βάρος του. Με τις προτεινόμενες διατάξεις μειώνεται το διοικητικό βάρος για τους οικονομικούς φορείς κατά τη φάση υποβολής των προσφορών και αποφεύγεται η επιβολή κυρώσεων σε συνεπείς οικονομικούς φορείς που εγκαίρως ενημερώνουν την αναθέτουσα αρχή για μεταβολές που έχουν επέλθει στο πρόσωπό τους.
46	Με την τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 105 προβλέπεται ότι σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας

	σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, η αναθέτουσα αρχή, δεόντως αιτιολογημένα και κατόπιν γνώμης του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου, μπορεί να κατακυρώσει τη σύμβαση για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα, αγαθών ή παρεχόμενων υπηρεσιών και ειδικότερα για ποσοστό από 80% μέχρι και το 120% της ποσότητας αγαθών ή παρεχόμενων υπηρεσιών από αυτήν που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, εφόσον ο σχετικός όρος έχει περιληφθεί σε αυτά. Περαιτέρω, με την παρ. 5 διαφοροποιείται το σημείο, κατά το οποίο τεκμαίρεται η σύναψη της σύμβασης και προβλέπεται ότι αυτή πλέον συνάπτεται με την κοινοποίηση της ειδικής πρόσκλησης στον προσωρινό ανάδοχο για την υπογραφή της σύμβασης, αντί της κοινοποίησης της απόφασης κατακύρωσης που προβλέπεται στην ισχύουσα διάταξη. Με την προτεινόμενη τροποποίηση επιδιώκεται η επίλυση ζητημάτων πρόσθετου διοικητικού βάρους για τις αναθέτουσες αρχές όπως στις περιπτώσεις διακηρύξεων με πολλά τμήματα. Ειδικότερα, προωθείται η ύπαρξη μίας μοναδικής εκτελεστής πράξης στην περίπτωση κατακύρωσης με βάση τη χαμηλότερη τιμή στις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών, μετά και από την τελική προτεινόμενη διαμόρφωση του άρθρου 100, καθώς η ύπαρξη πολλών τμημάτων η οποία οδηγεί με την υφιστάμενη διάταξη στην έκδοση πολλαπλών αποφάσεων κατακύρωσης ανά διαγωνιστική διαδικασία δημιουργεί ιδιαίτερο διοικητικό βάρος στις αναθέτουσες αρχές σε αρκετές περιπτώσεις. Επιπρόσθετα, με την παρ. 6 του άρθρου ορίζεται παρέκκλιση από το άρθρο 105 για την περίπτωση ανάθεσης συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει συμφωνίας – πλαίσιο, σύμφωνα με τις με την παρ. 4 και την περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 39. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση ανάθεσης, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, επέχει θέση εγγράφου συμφωνητικού με την έννοια των διατάξεων του άρθρου 131 του ν.4270/2014. Επιπρόσθετα, με τις παρ. 6 και 7, εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν στη διαχείριση της ευθύνης από διαπραγματεύσεις μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του συμμετέχοντος στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης οικονομικού φορέα, ενώ παράλληλα επισημαίνεται η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απευθύνει τη σχετική πρόσκληση εφόσον έχει εκδώσει την απόφαση κατακύρωσης της σύμβασης στον προσωρινό ανάδοχο και αυτή δεν έχει ακυρωθεί.
--	--

47	Με το άρθρο 47 τροποποιείται το άρθρο 106 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις εισάγονται παρεμβάσεις νομοτεχνικού χαρακτήρα, ενώ ταυτόχρονα προωθείται και η προσθήκη συγκεκριμένων περιπτώσεων που άγουν σε ματαίωση της διαδικασίας, προκειμένου να καταστούν πληρέστερες και συνεκτικότερες οι σχετικές ρυθμίσεις του εν λόγω άρθρου. Επιπλέον, προτείνεται η κατάργηση της μέχρι τώρα προβλεπόμενης προηγούμενης γνωμοδότησης αναφορικά με την επανάληψη των διαγωνισμών. Είναι προφανές ότι υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, και όχι του γνωμοδοτικού οργάνου, να εκτιμήσει εάν η επανάληψη του διαγωνισμού εξυπηρετεί ή όχι το δημόσιο συμφέρον και να επιλέξει τους όρους και τη διαδικασία με την οποία θα διεξαχθεί ο νέος διαγωνισμός. Περαιτέρω, η συγκεκριμένη τροποποίηση αναμένεται να συμβάλλει στην απλοποίηση αλλά και την επιτάχυνση της συγκεκριμένης διαδικασίας βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα του οικείου ρυθμιστικού πλαισίου.
48	Με το άρθρο 48 τροποποιείται το άρθρο 116 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, καταργείται η διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού ο οποίος συνήθως δεν διενεργείται με ηλεκτρονικά μέσα, δημιουργώντας πρόσθετο διοικητικό βάρος για τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς. Οι σχετικές διαδικασίες θα πραγματοποιούνται, με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 26 διαδικασίες και ιδίως από την ανοικτή διαδικασία με χρήση εργαλείων e-procurement (ΕΣΗΔΗΣ) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των 30.000 ευρώ.
49	Με το άρθρο 49 αντικαθίσταται το άρθρο 117 του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, το άρθρο 117 εισάγει την έννοια των δημοσίων συμβάσεων ήσσονος αξίας, για τις οποίες δεν θα απαιτείται η εφαρμογή διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και ορίζεται ότι οι πληρωμές των σχετικών δαπανών μπορούν να εκτελούνται ως εξόφληση έναντι νόμιμων φορολογικών παραστατικών. Σημειώνεται ότι για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 4412/2016. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις επιδιώκεται η απλοποίηση και η επίσπευση των σχετικών διαδικασιών και απόσχιση του δυσανάλογου διοικητικού βάρους αλλά και των χρονικών καθυστερήσεων μίας τυπικής διαδικασίας ανάθεσης για δαπάνες πολύ μικρής αξίας.
50	Με το άρθρο 50 τροποποιείται το άρθρο 118 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με την τροποποίηση του άρθρου

	118, αυξάνεται το χρηματικό όριο από τις 20.000 ευρώ στις 30.000 ευρώ για τις συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών και 60.000 ευρώ για τις συμβάσεις έργων και συμβάσεις των άρθρων 107-110 του ν.4412/2016. Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις επιδιώκεται η απλοποίηση της διαδικασίας για συμβάσεις μικρής αξίας μέχρι του ποσού των 30.000 ευρώ και μείωση του διοικητικού βάρους τόσο για τις αναθέτουσες αρχές όσο και τους οικονομικούς φορείς μέσω της χρονικής σύντμησης των σχετικών διαδικασιών. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προωθούνται τηρουμένων των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων δεδομένου ότι με το άρθρο 120 προτείνεται η προηγούμενη από την ανάθεση της σύμβασης δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης η οποία δεν λάμβανε χώρα με τις υφιστάμενες διατάξεις.
51	Με το άρθρο 51 εισάγεται άρθρο 118 Α στο ν.4412/2016, στο οποίο ορίζεται ότι οι αναθέτουσες αρχές δύναται να προσφεύγουν στα Συστήματα Ηλεκτρονικών Καταλόγων του άρθρου 35 Α, εφόσον η αξία των συμβάσεων που ανατίθενται απευθείας μέσω αυτών δεν υπερβαίνει ετησίως το ποσό των 40.000 ευρώ, ανά είδος αγαθού ή υπηρεσίας.
52	Με το άρθρο 52 τροποποιείται το άρθρο 119 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με την παρ. 2 δίνεται στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα ανάθεσης δημόσιας σύμβασης ενεργειών τεχνικής βοήθειας, που ανατίθεται στο πλαίσιο εκτέλεσης συγχρηματοδοτούμενων έργων, μέχρι του ποσού των 60.000 ευρώ κατόπιν προηγούμενης πρόσκλησης τριών τουλάχιστον, εγγεγραμμένων σε αντίστοιχο μητρώο, οικονομικών φορέων. Με την τροποποίηση αυτή αυξάνεται το όριο εφαρμογής της υφιστάμενης διάταξης από 40.000 ευρώ σε 60.000 ευρώ αλλά επιβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή να απευθύνει σχετική πρόσκληση σε τρεις (3) τουλάχιστον οικονομικούς φορείς, οι οποίοι επιλέγονται μεταξύ των εγγεγραμμένων σε κατάλογο προμηθευτών ή/και παρόχων υπηρεσιών, ο οποίος καταρτίζεται και τηρείται για το σκοπό εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής βοήθειας, έναντι του ενός (1) οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τις προβλέψεις της υφιστάμενης διάταξης. Με την τροποποίηση αυτή επιδιώκεται η διευκόλυνση και επιτάχυνση των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ενεργειών τεχνικής βοήθειας προκειμένου να επιταχυνθεί η ωρίμανση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, με παράλληλη βελτίωση της διαφάνειας των σχετικών διαδικασιών. Επιπρόσθετα, τροποποιείται η παρ. 3 όπου προβλέπεται

	αύξηση του σχετικού ορίου από τις 60.000 ευρώ στις 100.000 ευρώ ενώ παράλληλα διευρύνεται ο αριθμός των οικονομικών φορέων που προσκαλούνται να συμμετάσχουν στην οικεία διαδικασία ανάθεσης σύμβασης αυξάνοντας, με τον τρόπο αυτό τη διαφάνεια των σχετικών διαδικασιών. Ειδικότερα, η σχετική πρόσκληση απευθύνεται γενικά προς όλους τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σε κατάλογο προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών, ο οποίος καταρτίζεται και τηρείται για το σκοπό εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής βοήθειας και οι οποίοι ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης.
53	Με το άρθρο 53 τροποποιείται το άρθρο 120 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η πρόσκληση υποβολής προσφοράς ειδικά σε συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, δύναται να απευθύνεται και σε έναν μόνο οικονομικό φορέα και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης κι επιπλέον ότι δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά. Η ανάρτηση της σχετικής πρόσκλησης προτείνεται με γνώμονα την ενίσχυση της διαφάνειας της διαδικασίας, της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και του ελέγχου των αναθετουσών αρχών. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθούν περιπτώσεις υποβολής πληθώρας προσφορών μετά από την ανάρτηση της σχετικής πρόσκλησης, γεγονός που θα ακύρωνε επί της ουσίας την ευελιξία της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης, οι εν λόγω τυχόν υποβληθείσες προσφορές από μη προσκεκλημένους οικονομικούς φορείς δεν λαμβάνονται υπόψη.
54	Με το άρθρο 54 τροποποιείται το άρθρο 124 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, επιδιώκεται η απλοποίηση του περιεχομένου των προσφορών οικονομικών φορέων σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης κάτω των ορίων του άρθρου 5.
55	Με το άρθρο 55 τροποποιείται το άρθρο 127 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, επιδιώκεται η περαιτέρω σύντμηση του χρόνου για την ανάθεση των συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία ίση ή μικρότερη από τα χρηματικά όρια της απευθείας ανάθεσης. Έτσι, προτείνεται η κατάργηση των

	προβλεπόμενων ενστάσεων και ενδικοφανών προσφυγών για διαδικασίες απευθείας ανάθεσης ενώ παράλληλα προβλέπεται δικαστική προστασία ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, κατά τα οριζόμενα στο π.δ. 18/1989 (Α' 8) το οποίο αποφάινεται αμετακλήτως, χωρίς να επιτρέπεται η προηγούμενη άσκηση άλλης ειδικής ή ενδικοφανούς διοικητικής προσφυγής. Το παράβολο για την άσκηση της αίτησης ακύρωσης και της αίτησης αναστολής ορίζεται ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.
56	Με τις το άρθρο 56 τροποποιείται το άρθρο 128 του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, σκοπείται η δυνατότητα άμεσης πρόσληψης από την αναθέτουσα αρχή υπηρεσιών συμβούλου για έργα μεγάλης αξίας ή έργα ΣΔΙΤ ή συμβάσεων παραχώρησης έργων, ώστε να περιοριστούν οι καθυστερήσεις σχετικά με τις προπαρασκευαστικές διαδικασίες που απαιτούνται για την ωρίμανση των εγγράφων και των προϋποθέσεων που καθίστανται αναγκαία για την εκκίνηση διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου. Προσθέτως καθορίζονται νέα όρια εφαρμογής της διαδικασίας του άρθρου, συμβατά με τις προβλέψεις της οδηγίας 2016/24.
57	Με το άρθρο 57 αντικαθίσταται το άρθρο 136 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, εκσυγχρονίζεται ο θεσμός της επίβλεψης των δημοσίων έργων και εισάγεται η πρόνοια της παροχής υπηρεσιών επίβλεψης και από πιστοποιημένους οικονομικούς φορείς. Με τη ρύθμιση αυτή παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές χωρίς να υποστούν πάγια δημοσιονομικά κόστη, να επιτύχουν υψηλού επιπέδου επίβλεψη της πορείας ενός δημόσιου έργου με την συμμετοχή οικονομικών φορέων του ιδιωτικού τομέα. Αντιμετωπίζεται παράλληλα η αδυναμία πολλές φορές της πραγματικής επίβλεψης ενός έργου λόγω έλλειψης προσωπικού στις τεχνικές υπηρεσίες των αναθετουσών αρχών, είτε η επίβλεψη από εξιδεικευμένους τεχνικούς που δεν διαθέτει η αναθέτουσα αρχή, ενώ συγχρόνως αποσυμφορίζεται το έργο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας του έργου, που πλέον ασκεί ουσιαδώς τα εποπτικά και ελεγκτικά της καθήκοντα για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Συγκεκριμένα, η ανάθεση γίνεται με απόφαση της Προϊσταμένης αρχής κατά την ανέλεγκτη κρίση της, κατόπιν πρότασης του αναδόχου τουλάχιστον τριών (3) κατάλληλων πιστοποιημένων φορέων και η αμοιβή του βαρύνει μεν τον προϋπολογισμό του έργου, αλλά αποτελεί διακριτό ποσό της προσφοράς του.

	Με προεδρικό διάταγμα θα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη πρόσληψη επιβλεπόντων οικονομικών φορέων και τα προσόντα για την εγγραφή οικονομικών φορέων στο υπό ίδρυση μητρώο. Με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζονται επαυξημένες ευθύνες και κυρώσεις σε βάρος των οικονομικών φορέων που ασκούν την επίβλεψη του έργου με τρόπο επιζήμιο για την αναθέτουσα αρχή. Ειδικότερα προβλέπεται αυξημένη ευθύνη του ιδιώτη έναντι του κυρίου του έργου και για ελαφρά αμέλεια, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα καθορισμού της διαδικασίας πιστοποίησης με προεδρικό διάταγμα ενώ με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η σύμβασης επίβλεψης. Τέλος ορίζεται διαδικασία εναντίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας στην πρόταση οιοδήποτε επιβλέποντος, καθώς και οι υποχρεώσεις της κατά τη διάρκεια της επίβλεψης.
58	Με το άρθρο 58 προστίθεται άρθρο 136Α στο ν.4412/2016. Ειδικότερα, παρέχεται η δυνατότητα σε μικρές αναθέτουσες αρχές για την εκτέλεση έργων χαμηλού προϋπολογισμού να προβαίνουν σε διαδικασίες παροχής υπηρεσιών επίβλεψης από ιδιωτικούς οικονομικούς φορείς εγγεγραμμένους σε ειδικό μητρώο, ανάλογο των μέχρι σήμερα ισχυόντων για την παροχή επίβλεψης εκτέλεσης οικοδομικών αδειών από τους ελεγκτές δόμησης. Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 136Α, εισάγει τον θεσμό του Μητρώου Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών για έργα από 60.000 ευρώ και κάτω του 1.000.000 ευρώ, από το οποίο με κλήρωση θα ορίζεται ο Ιδιώτης Επιβλέπων και θα ισχύουν ανάλογα και οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου ως προς την ευθύνη, διαδικασία κλπ ενώ με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών μετά από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ρυθμίζονται οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου “Ελεγκτών Μηχανικών”.
59	Με το άρθρο 59 αντικαθίσταται το άρθρο 138 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, σκοπείται η εναρμόνιση των υποχρεώσεων του αναδόχου με την εφαρμοστέα μελέτη και την εκτελούμενη σύμβαση. Η μέχρι σήμερα γενική δέσμευση του αναδόχου περί γνώσεως των συνθηκών εκτέλεσης του έργου, συνδέεται ουσιαστικά με την εκπονηθείσα μελέτη, την οποία ο ανάδοχος δεν ελέγχει μόνο στο πλαίσιο υποβολής της προσφοράς του αλλά υποχρεούται να δηλώσει προς την αναθέτουσα αρχή τις

	τυχόν αστοχίες αυτής και να ζητήσει με τρόπο συντεταγμένο, την μεταβολή της. Ο περιορισμός της υποχρέωσης στο πρόσωπο του αναδόχου περιορίζει τυχόν καθυστερήσεις που επιφέρει η σχετική υποχρέωση. Οι αιτούμενες μεταβολές της μελέτης, ελέγχονται και υιοθετούνται μετά από καθορισμένη διαδικασία και γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου εφόσον είναι βάσιμες σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 132 σε συνδυασμό με τα άρθρα 155 και 156. Η εισαγωγή της διάκρισης περί ουσιωδών και επουσιωδών μεταβολών είναι απολύτως συμβατή με τις προβλέψεις του ενωσιακού δικαίου (άρθρο 72 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σκοπείται ο δραστικός περιορισμός της εκτέλεσης έργων που εμφανίζουν τεράστιες καθυστερήσεις κατά την εκτέλεση λόγω της εμφανιζόμενης αστοχίας της αρχικής μελέτης και της ανάγκης σύναψης συμπληρωματικών συμβάσεων. Προσδιορίζεται εξαρχής και κατά το δυνατό η χρονική εξέλιξη του έργου αλλά κυρίως το πραγματικό κόστος και πλέον είναι εξαρχής γνωστή η τυχόν πρόσθετη δημοσιονομική επιβάρυνση. Συγχρόνως η αναθέτουσα αρχή αποκτά το δικαίωμα να λύσει την σύμβαση που συνάφθηκε και στηρίχθηκε σε ανακριβή μελετητικά δεδομένα όχι σε απροσδιόριστο χρονικό σημείο της εξέλιξης ενός έργου αλλά πριν την έναρξη αυτού, αποφεύγοντας έτσι την καταβολή υπέρογκων αποζημιώσεων για έργα που λόγω της μεταβολής του τρόπου κατασκευής τους δεν ολοκληρώνονται ή ολοκληρώνονται μετά την καταβολή δυσθεώρητων ποσών για νέες εργασίες που δεν είχαν εξαρχής προβλεφθεί. Τέλος με τις σχετικές ρυθμίσεις αποφεύγεται η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών από αναδόχους που ενώ είχαν διαπιστώσει την αστοχία της μελέτης προσδοκούσαν την εν συνεχεία τροποποίηση αυτής και υπέβαλαν υποκοστολογημένες προσφορές. Στόχος της ρύθμισης του νέου άρθρου 138 η προστασία του δημοσίου συμφέροντος, η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των εργοληπτικών επιχειρήσεων και η έγκαιρη και ποιοτική κατασκευή των δημοσίων έργων.
60	Με το άρθρο 60 αντικαθίσταται το άρθρο 141 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι τροποποιήσεις στο άρθρο αυτό σκοπούν να το εναρμονίσουν με τις γενικότερες αλλαγές όπως κατάργηση προσωρινής και οριστικής παραλαβής, μη δυνατότητα εκτέλεσης εργασιών άνευ εντολής και είναι νομοτεχνικού κυρίως χαρακτήρα.

61	Με το άρθρο 61 αντικαθίσταται το άρθρο 142 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, καταργείται η Συμβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου και στη θέση του τίθεται μία νέα πρόβλεψη που αφορά στην υλοποίηση και την τήρηση ανεξαρτήτως των διαδικασιών και του πλαισίου δημοσίων συμβάσεων, ψηφιακής βαθμολόγησης – Βαθμονομίου για όλες τις εταιρίες που εκτελούν ή πρόκειται να εκτελέσουν δημόσιο έργο κατά την έννοια της κείμενης νομοθεσίας. Η ψηφιακή καταγραφή και βαθμολόγηση με αντικειμενικά κριτήρια στοχεύει στη βελτίωση των δεικτών διαφάνειας, πληροφόρησης και λογοδοσίας προς όφελος της ασφάλειας και επιτάχυνσης των δημοσίων έργων στη χώρα.
62	Με το άρθρο 62 αντικαθίσταται το άρθρο 143 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με το άρθρο αυτό καταργείται ως πρόβλεψη η επικοινωνία με τηλεομοιοτυπία σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 98 του ν. 4722/2020 και αναπροσαρμόζεται ανάλογα όλο το άρθρο. Η διόρθωση έχει γίνει για να εναρμονιστεί με την ισχύουσα νομοθεσία.
63	Με το άρθρο 62 αντικαθίσταται το άρθρο 144 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με την τροποποίηση της παρ.2 του άρθρου 144 του ν. 4412/2016 επεκτείνεται η απαγόρευση τροποποίησης εγκεκριμένης μελέτης και περιορίζεται η δυνατότητα τροποποίησής της κατά την εκτέλεση μόνο για διόρθωση σφαλμάτων ή συμπλήρωση ελλείψεων ή για απρόβλεπτες περιστάσεις που δημιουργήθηκαν κατά την εκτέλεση του έργου, με σύμπραξη του μελετητή που την εκπόνησε. Στο άρθρο διαγράφεται η δυνατότητα της αίτησης θεραπείας, όπου προβλέπεται, καθώς δημιουργούνταν ασάφειες και εφαρμοστικά προβλήματα με βάση τους ορισμούς του άρθρου 174 που είχε καταργήσει την έννοια της αίτησης θεραπείας. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται εξυγίανση της διαδικασίας εκτέλεσης του έργου ξεκινώντας από την μελέτη που δύναται να τροποποιηθεί σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις όσο και στην εφαρμογή ενιαίου μηχανισμού διοικητικής ένστασης με συντόμευση των χρονικών ορίων που προβλέπονται.
64	Με τις το άρθρο 64 αντικαθίσταται το άρθρο 145 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στο άρθρο αυτό που αφορά το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, γίνονται νομοτεχνικές παρεμβάσεις για την εναρμόνισή του με το πνεύμα αλλαγών των λοιπών διατάξεων.

65	Με το άρθρο 65 αντικαθίσταται το άρθρο 146 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις καταργούν τον αναχρονιστικό θεσμό της τήρησης έγγραφου ημερολογίου του έργου και πλέον καθιερώνεται η υποχρεωτική τήρηση από τον ανάδοχο ηλεκτρονικού ημερολογίου του έργου σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης, το οποίο αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και στον επιβλέποντα του έργου. Στη παρ. 5 εισάγεται πρόβλεψη ότι οι εγγραφές του ημερολογίου δεν επάγονται πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό, συνεκτιμώνται όμως σε συνδυασμό με λοιπά έγγραφα, εφόσον τούτο φέρει βεβαία χρονολογία, που αποδεικνύει τον χρόνο σύνταξής του. Με τις ρυθμίσεις αυτές εκσυγχρονίζεται το σύστημα τήρησης ημερολογίου του έργου σε ηλεκτρονική μορφή με στόχο την επιτάχυνση ενημέρωσης όλων των εμπλεκόμενων στο έργο και την επίλυση οιασδήποτε διαφωνιών χωρίς χρονικές καθυστερήσεις.
66	Με το άρθρο 66 αντικαθίσταται το άρθρο 147 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του άρθρου 147 στοχεύουν στο να καθοριστούν με σαφήνεια οι προθεσμίες που διέπουν το έργο και διακρίνονται στην συμβατική προθεσμία και τις τμηματικές, των οποίων η τήρηση συνδέεται με ορόσημα της κατασκευής αυτού. Συνακόλουθα καταργείται η παλαιά πρόβλεψη περί ενδεικτικών και αποκλειστικών προθεσμιών που δεν συνεισφέρουν στην πρόοδο και επιτάχυνση του έργου. Στην παρ. 4 προβλέπεται αναμόρφωση της οριακής προθεσμίας και ο ανάδοχος δεσμεύεται από τη σύμβαση του έργου να συνεχίσει την κατασκευή του για επιπλέον της αρχικής προθεσμίας χρονικό διάστημα, ίσο προς το ένα δεύτερο (1/2) αυτής και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών (οριακή προθεσμία). Η οριακή προθεσμία αρχίζει την επομένη της λήξης της συμβατικής προθεσμίας και κατά τη διάρκειά της μπορεί η Προϊσταμένη Αρχή να χορηγεί παρατάσεις, κατόπιν εισήγησης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, χωρίς αίτηση του αναδόχου. Μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, η σύμβαση διαλύεται, σύμφωνα με το άρθρο 161. Τέλος σημαντική ρύθμιση αποτελεί η παρ. 7 όπου προβλέπεται ότι τα γεγονότα ανωτέρας βίας αναστέλλουν την πάροδο των προθεσμιών, εφόσον ο ανάδοχος υποβάλλει αμελλητί, σχετική αίτηση, ευθύς μόλις τούτα

	εμφανιστούν. Επί της αιτήσεως του αναδόχου αποφασίζει η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, άλλως τεκμαίρεται η αποδοχή της αίτησης. Η αναστολή δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβεί το 1/10 της συνολικής συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης του έργου για συμβάσεις με διάρκεια μεγαλύτερη του ενός έτους, άλλως για συμβάσεις μικρότερης διάρκειας έως τριάντα (30) ημέρες. Στο άρθρο αυτό γίνεται μια προσπάθεια συνολικής αναμόρφωσης των προθεσμιών ώστε να οροθετούνται τα έργα και οι δυνατότητες παρατάσεων και περιπτώσεων ανωτέρας βίας που σήμερα αποτελούν κανόνα στα περισσότερα έργα και επιφέρουν μεγάλες καθυστερήσεις και αποζημιώσεις για το Δημόσιο.
67	Με το άρθρο 67 αντικαθίσταται το άρθρο 148 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του άρθρου 148 αφορούν μόνο νομοτεχνικές παρεμβάσεις σε σχέση με την κατάργηση των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών και προσαρμογή στις του άρθρου στις αλλαγές του νόμου.
68	Με το άρθρο 68 αντικαθίσταται το άρθρο 149 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με την διάταξη του νέου άρθρου καθιερώνεται ως κανόνας η πρόβλεψη περί παροχής πριμ ενωρίτερης παράδοσης του έργου από τον ορισθέντα στην οικεία σύμβαση. Με τη ρύθμιση αυτή παρέχεται ένα οριζόντιο κίνητρο σε όλες τις εργοληπτικές επιχειρήσεις να επισπεύδουν την κατασκευή ενός έργου τουλάχιστον κατά 10% του αρχικού χρονοδιαγράμματος.
69	Με το άρθρο 69 αντικαθίσταται το άρθρο 150 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, εξορθολογίζεται το σύστημα της χορήγησης προκαταβολών στα δημόσια έργα. Θεσπίζεται ο κανόνας της χορήγησης προκαταβολής μόνο μέσω δεσμευμένου τραπεζικού λογαριασμού και η διάθεση ποσών εξ' αυτού κατόπιν ελέγχου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και απόδειξης από τον ανάδοχο ότι τα ποσά αυτά θα διατεθούν αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου. Παραβίαση των σχετικών υποχρεώσεων επισύρει την άμεση επιστροφή της προκαταβολής ακόμη και του μέρους που έως τότε διατέθηκε.
70	Με το άρθρο 70 αντικαθίσταται το άρθρο 151 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, μεταβάλλεται το μέχρι σήμερα ελεγκτικό σύστημα σε δηλωτικό. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία απαλλάσσεται από υποχρεώσεις στις οποίες δεν μπορούσε να ανταποκριθεί και οδηγούσαν στην αυτοδίκαιη επέλευση δυσμενών αποτελεσμάτων. Η μέχρι σήμερα προβλεπόμενη

	υποβολή των επιμετρήσεων από τον ανάδοχο γίνεται πλέον κανόνας που συνοδεύεται με αυξημένη ευθύνη ως προς την αλήθεια αυτών. Λαμβάνεται πρόνοια ώστε οι επιμετρήσεις του αναδόχου να διακρίνονται στο επίπεδο των σφαλμάτων που παρουσιάζουν, μεταξύ ανακριβών και εκ προθέσεως αναληθών, που επάγονται και διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισης ως προς τις συνέπειες. Καθιερώνεται η διακριτή αναφορά στις επιμετρήσεις μεταξύ συμβατικών και εξωσυμβατικών ποσοτήτων και εργασιών που εκτέλεσε ο ανάδοχος. Παράλληλα με το δηλωτικό σύστημα εισάγεται η υποχρέωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας να διενεργεί περιοδικούς αιφνιδιαστικούς ελέγχους των υποβληθεισών επιμετρήσεων, τουλάχιστον σε ποσά 10% αυτών. Στην παρ. 4 του άρθρου 151 ορίζεται λεπτομερώς η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση υποβολής ανακριβούς επιμέτρησης, τα δικαιώματα του αναδόχου σε περίπτωση αμφισβήτησης της αλήθειας των επιμετρητικών στοιχείων από πλευράς Διευθύνουσας Υπηρεσίας και οι συνέπειες της αναληθούς δήλωσης που σχετίζονται με τον ανάδοχο. Αναφορικά με τις αφανείς εργασίες που η επαλήθευσή τους είναι δύσκολη μετά τη διενέργεια των σχετικών εργασιών, θεσπίζεται η υποχρέωση του αναδόχου όχι μόνο να γνωστοποιεί τη διενέργεια των σχετικών εργασιών και να προσκαλεί τον επιβλέποντα να ελέγξει αυτές πριν την επικάλυψή τους, αλλά ιδρύεται και η υποχρέωση του αναδόχου να διατηρεί φωτογραφικό ψηφιακό αρχείο με όλες τις αφανείς εργασίες, το οποίο ο επιβλέπων του έργου αποστέλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία μαζί με τη σχετική έκθεσή του. Κατ' αυτόν τον τρόπο δίδεται μια σημαντική ώθηση προς την ψηφιοποίηση της διαδικασίας και στην δυνατότητα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας να ελέγχει ανά πάσα στιγμή τις εργασίες του αναδόχου. Με την αναδιατυπωμένη παρ. 8 του άρθρου 151 επεκτείνεται η ρύθμιση των επιμέρους επιμετρήσεων και για την τελική επιμέτρηση.
71	Με το άρθρο 71 αντικαθίσταται το άρθρο 152 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, καταργείται η έννοια της «πιστοποίησης» δεδομένου ότι η μετάβαση στο δηλωτικό σύστημα δίνει έμφαση στην αρχή της λογοδοσίας και καταργείται μια αμιγώς γραφειοκρατική πρόβλεψη. Η προτεινόμενη διαδικασία πληρωμής στηρίζεται στην υποβολή εκ μέρους του αναδόχου του λογαριασμού, ο οποίος ελέγχεται και εγκρίνεται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία με τη συνδρομή του επιβλέποντος του έργου και

	ρητά ορίζεται πως κάθε τμηματική πληρωμή στηρίζεται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στις δηλώσεις περί αφανών εργασιών. Καθορίζεται διαδικασία σύνταξης αρνητικού λογαριασμού αν καταβληθεί προς τον ανάδοχο οτιδήποτε αχρεωστήτως. Λαμβάνεται πρόνοια ώστε η υποβολή δικαιολογητικών πληρωμής από τον ανάδοχο να γίνεται στον ορθό χρόνο, ώστε να αποφεύγονται οι προστριβές μεταξύ αναθέτουσας αρχής και αναδόχου.
72	Με το άρθρο 72 αντικαθίσταται το άρθρο 153 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, εισάγονται νομοτεχνικού χαρακτήρα βελτιώσεις και προσαρμογές με τις λοιπές τροποποιούμενες διατάξεις.
73	Με το άρθρο 73 αντικαθίσταται το άρθρο 154 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, εισάγονται νομοτεχνικού χαρακτήρα βελτιώσεις και προσαρμογές με τις λοιπές τροποποιούμενες διατάξεις.
74	Με το άρθρο 74, αντικαθίστανται το άρθρο 155 του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, διατηρείται η δυνατότητα εκτέλεσης εργασιών που αφορά στις επείγουσες και απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες, οι οποίες ενδεχομένως απαιτηθεί να διεξαχθούν, σε εναρμόνιση με τους ορισμούς του άρθρου 72 της οδηγίας 2016/24/ΕΕ. Στην περίπτωση που θα ολοκληρωθεί το Ενιαίο Σύστημα Τιμολόγησης του άρθρου 170 τότε ως ενδεικτική τιμή πληρωμής αυτών των εργασιών θα καθορίζεται η μέση τιμή του παρατηρητηρίου τιμών και μάλιστα με μείωση 10%. Κατ' αυτόν τον τρόπο εισάγεται ένα αντικειμενικό και ασφαλές κριτήριο υπολογισμού της αξίας αυτών των εργασιών, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος.
75	Με το άρθρο 75 αντικαθίσταται το άρθρο 156 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, διατηρείται η δυνατότητα εκτέλεσης νέων εργασιών για την αντιμετώπιση περιπτώσεων ανάγκης εκτέλεσης πρόσθετων εργασιών ώστε να αποφεύγεται η ανάγκη προκήρυξης νέου διαγωνισμού αφού οι εργασίες αυτές είναι τεχνικά και οικονομικά συνδεδεμένες με το εκτελούμενο έργο, σε πλήρη εναρμόνιση με τους ορισμούς του άρθρου 72 της οδηγίας 2016/24/ΕΕ, αλλά και τους ορισμούς του άρθρου 138 ως επαναδιατυπώθηκε.
76	Με το άρθρο 76 αντικαθίσταται το άρθρο 157 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στο άρθρο 157 προτείνεται η μείωση της προθεσμίας δήλωσης επέλευσης βλάβης από δέκα (10) ημέρες σε πέντε (5) και αντίστοιχα για τις περιπτώσεις των έργων που έχουν περατωθεί αλλά δεν

	έχουν παραδοθεί από είκοσι (20) ημέρες σε δέκα (10). Ο επιβλέπων του έργου υποχρεούται εντός δέκα (10) ημερών να συντάξει έκθεση αυτοψίας την οποία θα κοινοποιήσει στον ανάδοχο. Προβλέπεται η δυνατότητα του αναδόχου να υποβάλλει εντός τριών (3) ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης να δηλώσει αν συμφωνεί ή όχι, ενώ σε περίπτωση παρόδου του ως άνω χρονικού διαστήματος τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του. Εντός των επομένων δέκα (10) εργασίμων ημερών η Διευθύνουσα Υπηρεσία αποφαινεται αιτιολογημένα επί της εκθέσεως του Επιβλέποντος. Με την παρ. 6 του άρθρου 157 ιδρύεται το δικαίωμα ένστασης του αναδόχου κατά της απόφασης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, μόνο όμως εφόσον έχει διατυπώσει εμπρόθεσμα ένσταση κατά της έκθεσης του Επιβλέποντος.
77	Με το άρθρο 77 αντικαθίσταται το άρθρο 159 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στο άρθρο 159 προτείνεται η μείωση της προθεσμίας δήλωσης επέλευσης βλάβης από δέκα (10) ημέρες σε πέντε (5) και αντίστοιχα για τις περιπτώσεις των έργων που έχουν περατωθεί αλλά δεν έχουν παραδοθεί από είκοσι (20) ημέρες σε δέκα (10). Ο επιβλέπων του έργου υποχρεούται εντός δέκα (10) ημερών να συντάξει έκθεση αυτοψίας την οποία θα κοινοποιήσει στον ανάδοχο. Προβλέπεται η δυνατότητα του αναδόχου να υποβάλλει εντός τριών (3) ημερών από την κοινοποίηση της έκθεσης για να δηλώσει αν συμφωνεί ή όχι, ενώ σε περίπτωση παρόδου του ως άνω χρονικού διαστήματος τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του. Εντός των επομένων δέκα (10) εργασίμων ημερών η Διευθύνουσα Υπηρεσία αποφαινεται αιτιολογημένα επί της εκθέσεως του Επιβλέποντος. Με το άρθρο 159, το οποίο αφορά στην ακαταλληλότητα των υλικών, στα ελαττώματα και στη συντήρησή τους, προτείνεται ο τεχνικός του άρθρου 139 να συντάσσει και να υποβάλλει σχετική δήλωση στην Διευθύνουσα Υπηρεσία ελέγχου ως προς την ποιότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών, ενώ παράλληλα θα βεβαιώνει την αλήθεια του περιεχομένου της. Παράλληλα, αποκλείεται η δυνατότητα υποβολής επόμενου λογαριασμού αν έχει παραληφθεί η σύνταξη και υποβολή του ανωτέρω εγγράφου. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε εργασία παρουσιάσει ελαττώματα που δεν αποκαθίστανται από τον ανάδοχο, κοινοποιείται σε αυτόν ειδική διαταγή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, κατά της οποίας μπορεί να κάνει εντός δέκα (10) ημερών ένσταση έτσι όπως ορίζεται στην παρ. 4. Εντούτοις σε περίπτωση που χαρακτηριστούν ως κακότεχνες εργασίες, τότε ο ανάδοχος ανεξάρτητα από το αν

	έχει υποβάλει ένσταση, υποχρεούται αμέσως να εκτελέσει κάθε εργασία για άρση του ελαττώματος.
78	Με το άρθρο 78 αντικαθίσταται το άρθρο 160 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στο άρθρο 160 επέρχεται σειρά τροποποιήσεων και ειδικότερα εναρμονίζεται το πλαίσιο των λόγων που επάγονται έκπτωση του αναδόχου σύμφωνα με τις πρόνοιες των προηγούμενων διατάξεων (κακοτεχνίες, καθυστερήσεις στην εκτέλεση, πλαστά δικαιολογητικά κατακύρωσης κ.λπ.). Αντικαθίσταται η ισχύουσα διάταξη η οποία προβλέπει ως λόγο έκπτωσης την προσκόμιση πλαστής εγγυητικής επιστολής και διευρύνεται σημαντικά θεσπίζοντας ως λόγο έκπτωσης την προσκόμιση κάθε είδους πλαστού δικαιολογητικού κατά την υπογραφή της σύμβασης. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιχειρείται ο αποκλεισμός αναδόχων, οι οποίοι χρησιμοποιούν παράνομες και αθέμιτες πρακτικές για να υπογράψουν τη σύμβαση. Θεσπίζονται σύντομες προθεσμίες για την εκκαθάριση των ενστάσεων των αναδόχων, ώστε να μην διατηρούνται επί μακρόν εκκρεμότητες που οδηγούν σε καθυστερήσεις και σε μακρόχρονες διακοπές της εκτέλεσης των έργων. Επίσης επαναδιατυπώνεται η παρ. 10 του άρθρου 160 που αφορά στην εκκαθάριση της εργολαβίας, όπου ορίζεται ως βεβαίωση περαίωσης του έργου η απόφαση οριστικοποίησης της έκπτωσης του αναδόχου ή η τελευταία ημέρα της προθεσμίας ένστασης αν αυτή δεν ασκήθηκε, με το πέρας της οποίας, καλείται δε ο έκπτωτος ανάδοχος να υποβάλει την τελική επιμέτρηση των εργασιών που έχει εκτελέσει εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων 151. Επιπροσθέτως επαναδιατυπώνεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 12, όπου ορίζεται η διαδικασία πρόσκλησης του επόμενου μειοδότη σε περίπτωση που κηρυχθεί έκπτωτος ο ανάδοχος. Συγκεκριμένα η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που η προϊσταμένη αρχή κρίνει ότι οι παραπάνω προσφορές δεν είναι ικανοποιητικές για τον κύριο του έργου ή έχουν επέλθει λόγω εφαρμογής νέων κανονισμών αλλαγές στον τρόπο κατασκευής του έργου.
79	Με το άρθρο 79 αντικαθίσταται το άρθρο 161 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στο άρθρο 161 που σχετίζεται με τη διακοπή των εργασιών και τη διάλυση της σύμβασης προστίθεται ένας ακόμα λόγος, σύμφωνα με το οποίο αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 138 ή αν παρέλθουν οι προθεσμίες του άρθρου 148, μπορεί ο ανάδοχος να ζητήσει τη διάλυση της σύμβασης. Επίσης αναδιατυπώνεται η παρ. 8 όπου πλέον στις περιπτώσεις

	διάλυσης της σύμβασης, μπορεί να διενεργηθεί η παραλαβή, χωρίς να απαιτείται η παρέλευση του χρόνου εγγύησης, αν από τη φύση των εργασιών δεν δικαιολογείται η συντήρησή τους, ούτε απαιτείται η δοκιμασία του χρόνου.
80	Αναδιατυπώνεται το άρθρο 164 ώστε να βρίσκεται σε συμφωνία με το άρθρο 132 περί επιτρεπτών τροποποιήσεων που σχετίζεται με την υποκατάσταση του αναδόχου από τρίτο για το σύνολο ή μέρος του έργου και καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής. Στην παρ. 2 ρυθμίζεται η περίπτωσης ολικής ή μερικής διαδοχής του αρχικού αναδόχου και η ευθύνη του, καθώς στην σύγχρονη πρακτική φαινόμενα εταιρικού μετασχηματισμού είναι ιδιαίτερα συχνά.
81	Αναδιατυπώνεται το άρθρο που σχετίζεται με την ανάθεση σε υπεργολάβο τμήματος του έργου και η διάταξη γίνεται συμβατή με το ενωσιακό δίκαιο αίροντας εθνικούς περιορισμούς, ενώ καθορίζεται η δυνατότητα γνωστοποίησης του υπεργολάβου από τον ανάδοχο στην αναθέτουσα αρχή, όπου στο εξής η Προϊσταμένη Αρχή θα είναι αρμόδια να εγκρίνει εντός 15 ημερών την υπεργολαβία και εισάγεται ο θεσμός του εγκεκριμένου υπεργολάβου. Κατά την υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης ο ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει την υπεργολαβική σύμβαση και αν δεν το πράξει εμπρόθεσμα αυτό, δύναται η Διευθύνουσα Υπηρεσία να μην αποδέχεται την υπεργολαβία. Εισάγεται στις παρ. 4, 5 και 6 η δυνατότητα σύστασης κατασκευαστικής κοινοπραξίας και καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία έγκυρης συμμετοχής, το ποσοστό συμμετοχής του αναδόχου στην κοινοπραξία και η ευθύνη των μελών της. Με την σχετική πρόβλεψη των παρ. 4, 5 και 6 παρέχεται η δυνατότητα της εκτέλεσης έργων με την ενίσχυση σε χρηματοοικονομικά μέσα και επαγγελματική εμπειρία από εργοληπτικές επιχειρήσεις και μέσω αυτής της όσμωσης δυνατοτήτων εξασφαλίζεται η ασφαλής και ακριβόχρονη εκτέλεση του έργου.
82	Με το άρθρο 82 αντικαθίσταται το άρθρο 168 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη αναδιαρθρώνεται συνολικά ο θεσμός της έκδοσης βεβαίωσης περάτωσης εργασιών που πλέον αποκτά ουσιαστικό και όχι τυπικό περιεχόμενο σε συνδυασμό με την κατάργηση της προσωρινής παραλαβής. Η ανασύνταξη του θεσμού είναι αναγκαία διότι εξασφαλίζει την χρονική αλληλουχία της ολοκλήρωσης του έργου από τον ανάδοχο και της συνακόλουθης διαδικασίας παραλαβής του και του ελέγχου που απαιτείται σε πρώτο χρόνο ως προς την

	ποιότητα και την ποσότητα των εκτελεσθέντων εργασιών. Η απλοποίηση του συστήματος της παραλαβής του έργου σε σχέση με τις τροποποιούμενες και ισχύουσες προβλέψεις, επάγονται ελάφρυνση του κόστους τόσο για την αναθέτουσα αρχή όσο και για τον ανάδοχο και προσήλωση στο ουσιαστικό μέρος της κατασκευής.
83	Με το άρθρο 83 αντικαθίσταται το άρθρο 169 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στο άρθρο 169 επέρχονται νομοτεχνικές αλλαγές ώστε να οι προβλέψεις να είναι συμβατές με την μεταβολή του καθεστώτος της παραλαβής.
84	Με το άρθρο 84 αντικαθίσταται το άρθρο 170 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, το άρθρο 170 επαναδιατυπώνεται και προτείνεται η ίδρυση Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΙΜ-ΤΕΜ) καθώς επίσης ιδρύεται Ηλεκτρονικό Σύστημα Προσδιορισμού Κόστους Συντελεστών Παραγωγής Τεχνικών Έργων (ΗΣΠΚΣΠΤΕ), το οποίο αποτελεί ηλεκτρονική διαδικτυακή πλατφόρμα υποστήριξης του ΕΣΤΙΜ-ΤΕΜ. Το ΗΣΠΚΣΠΤΕ περιλαμβάνει τις ακόλουθες, συμβατές με τεχνολογία BIM, διαδικτυακές εφαρμογές: Παρατηρητήριο Τιμών, Σύστημα Αναλύσεων Τιμών και Προσδιορισμού Κόστους και Σύστημα Ενιαίων Τεχνικών Προδιαγραφών. Παράλληλα προβλέπεται η ίδρυση Ειδικού Φορέα με τη μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, στη διοίκηση του οποίου θα εκπροσωπούνται ισότιμα όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που εμπλέκονται στην παραγωγή των τεχνικών έργων ή στην προαγωγή της τεχνολογίας των έργων.
85	Με τις το άρθρο 85 αντικαθίσταται το άρθρο 171 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, αναφορικά με τον χρόνο υποχρεωτικής συντήρησης ειδικών κατηγοριών έργων, προβλέπεται η αύξηση του χρόνου εγγύησης από τρία (3) σε πέντε (5) έτη, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η παράδοση ποιοτικότερων έργων με διάρκεια στο χρόνο. Προσδιορίζεται εννοιολογικά η έννοια της συντήρησης και παρέχεται η ευχέρεια επέκτασης της ευθύνης του αναδόχου και σε άλλες εγκαταστάσεις ή εργασίες συντήρησης όπως για ανελκυστήρες, για πράσινο κ.λπ.
86	Με το άρθρο 86 αντικαθίσταται το άρθρο 172 του ν.4412/2016. Η ισχύουσα διάταξη αναδιαρθρώνεται πλήρως λαμβανομένης υπόψη της κατάργησης της προσωρινής παραλαβής και την ενσωμάτωση προβλέψεων που αφορούσαν την καταργηθείσα διάταξη του ισχύοντος άρθρου 170, στην παραλαβή του παρόντος άρθρου.

	Ειδικότερα προτείνεται η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 172, όπου καταργείται η έννοια της «οριστικής» παραλαβής και ορίζεται ότι οι εργασίες θα παραλαμβάνονται και ποσοτικά και ποιοτικά, ενώ για τις εργασίες συμπληρωματικών συμβάσεων παραλαμβάνονται μαζί με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης. Η παρ. 4 τροποποιείται και στο εξής για τη διενέργεια της παραλαβής τίθεται όριο τουλάχιστον ενός μήνα πριν τη λήξη του χρόνου συντήρησης, προκειμένου η προϊσταμένη αρχή να ορίσει την επιτροπή παραλαβής και η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται να της ανακοινώσει την περάτωση των εργασιών και την υποβολή ή σύνταξη της τελικής επιμέτρησης. Επίσης, όταν ο φορέας που πρόκειται να χρησιμοποιήσει το έργο είναι άλλος από την υπηρεσία που το κατασκευάζει, η προϊσταμένη αρχή περιλαμβάνει στην επιτροπή ένα (1) μέλος που υποδεικνύεται από τον φορέα που θα χρησιμοποιήσει το έργο. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχεια των έργων και η εύρυθμη λειτουργία τους στο χρόνο τροποποιείται η παρ. 12, όπου προτείνεται να συνιστά απαραίτητο στοιχείο για την παραλαβή κάθε δημόσιου έργου εκτός του ήδη απαιτούμενου Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), τα εξής νέα έγγραφα: το Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), το Μητρώο Έργου και τα σχέδια «ως κατασκευάσθαι» του έργου. Επίσης ιδρύεται υποχρέωση του αναδόχου να συντάσσει φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου. Επιπροσθέτως ιδρύεται υποχρέωση του αναδόχου να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του έργου και ιδίως των εκτελεσθεισών αφανών εργασιών, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η αρχή της λογοδοσίας. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση του αναδόχου με τις νέες υποχρεώσεις που εισάγονται με την παρ. 12, προβλέπεται η κατάπτωση του 50% της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης εάν ο ανάδοχος δεν προσκομίζει τα ανωτέρω έγγραφα.
87	Με τις το άρθρο 87 αντικαθίσταται το άρθρο 174 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στο άρθρο 174 αναπροσαρμόζονται πλήρως οι ισχύουσες προθεσμίες διοικητικής επίλυσης της διαφοράς με τον καθορισμό σύντομων προθεσμιών. Ειδικότερα προτείνεται η σύντμηση των προθεσμιών υποβολής ενστάσεων από τον ανάδοχο

	από δύο (2) μήνες σε δεκαπέντε (15) ημέρες, προκειμένου να υπάρξει επίσπευση των διαδικασιών επίλυσης των τυχόν διαφορών που μπορεί να προκύψουν. Αντίστοιχα μειώνεται και η προθεσμία, εντός της οποίας ο Υπουργός ή το κατά περίπτωση αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο υποχρεούται να εκδώσει και κοινοποιήσει την απόφασή του, από τρεις (3) μήνες σε εξήντα (60) ημέρες. Επίσης μειώνεται η προθεσμία εντός της οποίας η διευθύνουσα υπηρεσία ή η προϊσταμένη αρχή υποχρεούνται να διαβιβάσουν στο αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο τις απόψεις τους επί αυτής και το φάκελο της υπόθεσης από είκοσι (20) ημέρες σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την άσκηση της ένστασης. Εντούτοις προβλέπεται πως τυχόν παράλειψη υποβολής απόψεων της παρ. 5 δεν δημιουργεί τεκμήριο αποδοχής των λόγων που προβάλλονται με την ένσταση. Ιδρύεται αρμοδιότητα του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης να αποφαινεται επί ενστάσεων για έργα που εκτελούν οι ΟΤΑ με εκτιμώμενη αξία σύμβασης κάτω των ορίων του άρθρου 5 του παρόντος νόμου. Παράλληλα προβλέπεται η συγκρότηση Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων και Μελετών Εποπτευομένων Νομικών Προσώπων, προκειμένου να γνωμοδοτεί στις περιπτώσεις έργων και μελετών των εποπτευομένων από το Υπουργείο νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, όταν στα πρόσωπα αυτά δεν υφίσταται Τεχνικό Συμβούλιο. Η παραπομπή των θεμάτων προς γνωμοδότηση στα κλιμάκια του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων και Μελετών Εποπτευομένων Νομικών Προσώπων, γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υποδομών, ενώ αξίζει να επισημανθεί πως τα Τεχνικά Συμβούλια του άρθρου 5 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 80855/5439/92 (Β'573) παραμένουν σε ισχύ. Προκειμένου να επιτευχθεί η ταχύτερη εξέταση των υποβαλλομένων ενστάσεων το Τεχνικό Συμβούλιο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών πλέον θα αποτελείται από περισσότερα του ενός κλιμάκια, αυτοτελή και ισόβαθμα μεταξύ τους και στην σύνθεση των οποίων να μην επιτρέπεται να μετέχουν τα ίδια πρόσωπα. Η σύνθεση αυτών προτείνεται να αποτελείται από την προβλεπόμενη σήμερα σύνθεση του Τεχνικού Συμβουλίου. Η συγκρότηση αυτών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Η παραπομπή των θεμάτων προς γνωμοδότηση στα κλιμάκια του Τεχνικού Συμβουλίου γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υποδομών.
--	---

88	Στο άρθρο 176 εισάγεται η δυνατότητα προσφυγής στην διαιτητική επίλυση διαφορών για έργα προϋπολογισμού ανώτερου των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ, εφόσον προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης, ενώ σε έργα με μικρότερο προϋπολογισμό, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, ενώ στις παρ. 2-5 αναφέρονται οι όροι και οι κανόνες διεξαγωγής της διαιτησίας στις δημόσιες συμβάσεις. Τέλος η παρ. 6 προβλέπει τη δυνατότητα προσφυγής στη διαιτησία και σε συμβάσεις που δεν έχει περιληφθεί ρήτρα διαιτησίας, αλλά συμφωνούν τα συμβαλλόμενα μέρη και μετά από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου.
89	Με το άρθρο 89, αντικαθίσταται το άρθρο 183 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, εισάγεται η δυνατότητα η Προϊσταμένη Αρχή με απόφασή της να αναθέτει καθήκοντα επιβλέποντος μηχανικού σε ιδιωτικό φορέα, ο οποίος διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις. Συγκεκριμένα, η ανάθεση γίνεται με απόφαση της Προϊσταμένης αρχής κατά την ανέλεγκτη κρίση της, κατόπιν πρότασης του αναδόχου και η αμοιβή του βαρύνει μεν τον προϋπολογισμό του έργου, αλλά αποτελεί διακριτό ποσό της προσφοράς του. Προβλέπεται αυξημένη ευθύνη του ιδιώτη έναντι του κυρίου του έργου και για ελαφρά αμέλεια, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα καθορισμού της διαδικασίας πιστοποίησης με προεδρικό διάταγμα ενώ με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η σύμβαση επίβλεψης. Ενώ ορίζεται διαδικασία εναντίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας στην πρόταση οιοδήποτε επιβλέποντος, καθώς και οι υποχρεώσεις της κατά τη διάρκεια της επίβλεψης. Τέλος, μέχρι την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, που καθορίζει τα όρια των μελετών που ο έλεγχός τους θα καθίσταται υποχρεωτικός, προσλαμβάνονται υποχρεωτικά ελεγκτές σύμβασης για μελέτες με προεκτιμώμενη αξία άνω των 10.000.000 ευρώ. Με τις τροποποιήσεις στο άρθρο αυτό εισήχθη ο θεσμός της ιδιωτικής επίβλεψης, με στόχο να μπορεί η Προϊσταμένη Αρχή ανάλογα με τις δυνατότητες της και την ιδιαιτερότητα της κάθε μελέτης να αναθέτει σε ιδιώτη την επίβλεψη. Με τον τρόπο αυτό θα γίνεται αποτελεσματικότερη και αμεσότερη επίβλεψη, με αυξημένη ευθύνη για τον οιοδήποτε επιβλέποντα και παράλληλα η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν έχει τον ελεγκτικό της χαρακτήρα.

90	Με το άρθρο 90 προστίθεται άρθρο 183Α στο ν.4412/2016. Ειδικότερα, η τροποποίηση του άρθρου 183Α, εισάγει τον θεσμό του Μητρώου Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών για μελέτες κάτω του ορίου, από το οποίο με κλήρωση θα ορίζεται ο Ιδιώτης Επιβλέπων και θα ισχύουν ανάλογα και οι διατάξεις του άρθρου 183 ως προς την ευθύνη, διαδικασία κλπ ενώ με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών μετά από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ρυθμίζονται οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου “Ελεγκτών Μηχανικών”.
91	Με το άρθρο 91 αντικαθίσταται το άρθρο 184 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του άρθρου 184 έχουν ως στόχο τον περιορισμό των προθεσμιών εκτέλεσης μιας μελέτης, η οποία αποτελεί την απαρχή για τη δημοπράτηση ενός έργου και εγκυμονεί κινδύνους καθυστερήσεων. Εισάγεται για πρώτη φορά απώτατο χρονικό όριο των 24 μηνών για καθυστερήσεις για τις οποίες δεν ευθύνεται ο ανάδοχος. Μετά το πέρας του χρονικού σημείου αυτού λύεται η σύμβαση και εκκαθαρίζεται. Με τον τρόπο αυτό μπαίνει τροχοπέδη στις συμβάσεις μελετών που καθυστερούσαν για πολλά χρόνια χωρίς ευθύνη του αναδόχου και είχαν ως αποτέλεσμα είτε να μην ολοκληρώνονται ποτέ με συνεχείς παρατάσεις, που δεν ήταν προς όφελος κανενός των συμβαλλομένων ή όταν ολοκληρώνονταν να μην υπάρχει πια ενδιαφέρον για το προς υλοποίηση έργο.
92	Με το άρθρο 92 αντικαθίσταται το άρθρο 185 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι τροποποιήσεις του άρθρου 185 αφορούν νομοτεχνική βελτίωση με την απαλοιφή του όρου καθαρός χρόνος που δεν εναρμονίζεται με το πνεύμα των αλλαγών του νόμου με την χρήση του όρου συμβατικού χρόνου.
93	Με τις το άρθρο 93 αντικαθίσταται το άρθρο 187 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 187 προβλέπεται αναμόρφωση των σταδιακά καταβαλλόμενων ποσοστών αμοιβής για τη σύμβαση μελέτης και γίνονται νομοτεχνικές αλλαγές βάσει του πνεύματος αλλαγών του νόμου. Τέλος προβλέπεται στην παρ. 8 ότι επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η αρχική ή η εκ των υστέρων εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του συμβατικού ανταλλάγματος, όταν πρόκειται για την κάλυψη οφειλής του αναδόχου σε αναγνωρισμένες τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ή σε

	υπεργολάβους που έχει δηλώσει ο ανάδοχος ότι θα χρησιμοποιήσει για την εκπόνηση της μελέτης.
94	Με το άρθρο 94, αντικαθίσταται το άρθρο 189 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του άρθρου 189 αφορούν κυρίως στην καθιέρωση μίας ενιαίας έγκρισης της μελέτης με κατάργηση των σταδίων παραλαβής της, ακολουθώντας το πνεύμα αλλαγών που έχει ως στόχο τη παραλαβή σε ένα στάδιο και γενικότερα την απλούστευση των διαδικασιών.
95	Με το άρθρο 95 αντικαθίσταται το άρθρο 190 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στο άρθρο 190 εισάγεται ανώτατο όριο υπερημερίας του εργοδότη το διάστημα των έξι μηνών και στην παρ. 2 νέα διάταξη απλουστεύεται η διαδικασία που ακολουθείται μετά την υποβολή της όχλησης από τον ανάδοχο με σύντμηση των προθεσμιών, για την άμεση εκκαθάριση την σύμβαση και προβλέπεται η αναγνώριση της ζημίας του αναδόχου με Απόφαση της Προϊστάμενης Αρχής.
96	Με τις το άρθρο 96, αντικαθίσταται το άρθρο 191 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, το άρθρο 191 αναμορφώνεται, με σκοπό τον εναρμονισμό του με το πνεύμα των αλλαγών που διέπουν το νόμο και στόχο την καθιέρωση αυστηρότερων λόγων έκπτωσης του αναδόχου και σύντμησης των προθεσμιών εκκαθάρισης της σύμβασης.
97	Με το άρθρο 97 αντικαθίσταται το άρθρο 192 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, προτείνεται η πλήρης αναμόρφωση των διατάξεων ώστε να εναρμονίζονται με τις αλλαγές του νόμου και η παρ. 3 εισάγει νέο λόγο διάλυσης της σύμβασης μελέτης με πρόταση του αναδόχου, αν ανασταλεί η σύμβαση για συνεχόμενο διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών με εντολή του εργοδότη ή κατά τη διάρκεια της ανασταλεί ή διακοπεί η σύμβαση με ευθύνη του εργοδότη για συνολικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών, του οριζόντιου αποκλεισμού του άρθρου 74, καθώς οι υφιστάμενες διατάξεις έχουν καταστεί εν τοις πράγμασι ανεφάρμοστες. Η διάλυση του παρόντος άρθρου διαφέρει της πρόβλεψης του άρθρου 184 που επιφέρει διάλυση της σύμβασης χωρείς άλλη διαδικαστική προϋπόθεση π.χ. αίτηση του αναδόχου. Στόχος των αλλαγών είναι η παροχή δυνατότητας στον ανάδοχο να απεμπλακεί από μία σύμβαση που καθυστερεί χωρίς δική του υπαιτιότητα, εφόσον όμως το επιθυμεί και η επισήμανση των ευθυνών της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για επιτάχυνση των διαδικασιών και αποφυγή αδικαιολόγητων καθυστερήσεων.

98	Με το άρθρο 98 αντικαθίσταται το άρθρο 194 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, από τις το άρθρο 194 διαγράφεται η παρ. 2 ώστε να εναρμονιστεί με την προτεινόμενη αλλαγή περί μη ύπαρξης σταδίων παραλαβής της μελέτης και άρα μη δυνατότητα αποζημίωσης του αναδόχου βάσει χρηματικού αντικειμένου του υπό εκπόνηση σταδίου.
99	Με τις το άρθρο 99 αντικαθίσταται το άρθρο 195 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, στην παρ. 2 του άρθρου 195 περί υποκατάστασης αναδόχου σε σύμβαση μελέτης ρυθμίζεται η περίπτωση θανάτου, η οποία οδηγεί σε αυτοδίκαιη λύση της σύμβασης και περιορίζει το δικαίωμα των κληρονόμων στο ήμισυ της προβλεπόμενης κατά το άρθρο 194 αποζημίωσης Τέλος προβλέπεται η περίπτωση διαγραφής μελετητή από τα οικεία μητρώα, η οποία δεν οδηγεί σε λύση της σύμβασης αλλά η μελέτη εξελίσσεται κανονικά. Η ως άνω πρόβλεψη τίθεται στα πλαίσια εναρμόνισής της νομοθεσίας μας με τις ευρωπαϊκές επιταγές και έχει ως στόχο την ορθή πραγματοποίηση μελετών.
100	Με το άρθρο 100 αντικαθίσταται το άρθρο 196 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, ως προς το άρθρο 196 εισάγεται στην παρ. 2 γενική πρόβλεψη ώστε να δύναται η Αναθέτουσα Αρχή με Απόφασή της να εξειδικεύει το είδος των παραδοτέων ανά στάδιο και κατηγορία μελέτης, ως την έκδοση Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, προς διευκόλυνση και βελτίωση της ποιότητας των μελετών που εκπονούνται.
101	Με το άρθρο 101 αντικαθίσταται το άρθρο 198 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, το άρθρο 198 σχετικά με τη δικαστική και διαιτητική επίλυση των διαφορών τροποποιήθηκε ώστε να εναρμονιστεί με τις προβλέψεις του άρθρου 174 ώστε να εξασφαλιστεί ταχύτερη και αποτελεσματικότερη επίλυση διαφορών που τυχόν προκύψουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης της μελέτης.
102	Με το άρθρο 102 τροποποιείται το άρθρο 196 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, βελτιώνεται νομοτεχνικά η παρ. 1 και εξορθολογίζονται οι διατάξεις της παρ. 4 με τρόπο ώστε τα δικαιολογητικά πληρωμής για τις συμβάσεις προμηθειών να εξομοιώνονται κατά το δυνατό με τα δικαιολογητικά πληρωμής που απαιτούνται για τις συμβάσεις γενικών υπηρεσιών.
103	Με το άρθρο 103 τροποποιείται το άρθρο 203 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις, αναδιατυπώνονται οι διατάξεις των παρ. 1 και 4 του άρθρου

	203 για λόγους νομοτεχνικής βελτίωσης. Παράλληλα, προστίθεται μία επιπλέον κύρωση στον ανάδοχο σύμβασης προμηθειών που αφορά στον καταλογισμό σε αυτόν του τυχόντος διαφέροντος που προκύπτει εις βάρος της αναθέτουσας αρχής εφόσον αυτή προμηθευτεί τα αγαθά, που δεν προσκομίστηκαν προσηκόντως από τον έκπτωτο οικονομικό φορέα, από τρίτο οικονομικό φορέα. Επίσης, περιγράφεται ο τρόπος υπολογισμού του διαφέροντος καθώς και ο τρόπος και οι προϋποθέσεις καταλογισμού του στον έκπτωτο οικονομικό φορέα. Επιπρόσθετα, προστίθεται νέα παρ. 5 με την οποία εισάγεται η υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να κοινοποιούν αμελλητί στην ΕΑΑΔΗΣΥ τυχόν έκπτωση αναδόχου από σύμβαση, η οποία ορίζεται ως αρμόδια για την τήρηση σχετικού μητρώου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 74 του ν. 4412/2016.
104	Με το άρθρο 104, τροποποιείται το άρθρο 206 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, προβλέπεται η δυνατότητα μετάθεσης του συμβατικού χρόνου παράδοσης για λόγους ανωτέρας βίας ή άλλων ιδιαιτέρως σοβαρών λόγων που καθιστούν αντικειμενικά αδύνατη την εμπρόθεσμη εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου. Η πρόβλεψη μιας τέτοιας δυνατότητας κρίθηκε αναγκαία προκειμένου ο ανάδοχος να μη βαρύνεται με κυρώσεις, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ενώ συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα παράτασης της παρ. 1 του άρθρου δεν επαρκεί.
105	Με το άρθρο 105 τροποποιείται το άρθρο 208 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, παρέχεται για λόγους απλοποίησης και ταχύτερης διεκπεραίωσης της σχετικής διαδικασίας, η δυνατότητα παραλαβής του αντικειμένου σύμβασης προμήθειας αγαθών με εκτιμώμενη αξία ίση ή μικρότερη του ποσού της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118, με μόνη τη σχετική βεβαίωση του Προϊστάμενου της Υπηρεσίας για την οποία προορίζεται το υλικό, χωρίς να απαιτείται συγκρότηση συλλογικού οργάνου. Περαιτέρω ορίζεται ότι σε περίπτωση που η εν λόγω Υπηρεσία είναι ταυτόχρονα υπεύθυνη και για τις διαδικασίες ανάθεσης ή εκκαθάρισης της σχετικής δαπάνης, τα υλικά που προορίζονται για αυτή παραλαμβάνονται από τον Προϊστάμενο άλλης Υπηρεσίας της αναθέτουσας αρχής, που ορίζεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα.
106	Με το άρθρο 106, τροποποιείται το άρθρο 215 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, ορίζεται ότι τυχόν μη συμμόρφωση, ολική ή μερική, του αναδόχου στις

	απαιτήσεις της σύμβασης δύναται πλέον να επιφέρει την κατάπτωση της εγγύησης καλής λειτουργίας που προβλέπεται στο άρθρο 72, στο σύνολό της.
107	Με το άρθρο 107, τροποποιείται το άρθρο 219 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 219 έχει σκοπό την εξομοίωση της διαδικασίας παραλαβής του αντικειμένου σύμβασης παροχής υπηρεσιών για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή μικρότερη του ποσού της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118, με την αντίστοιχη διαδικασία που προβλέπεται για τις συμβάσεις προμηθειών σύμφωνα με την τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 208. Παρέχεται δηλαδή για λόγους απλοποίησης και ταχύτερης διεκπεραίωσης της σχετικής διαδικασίας, η δυνατότητα παραλαβής σύμβασης παραλαβής υπηρεσίας για την παραλαβή συμβάσεων υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία ίση ή μικρότερη του ποσού της παρ. 1 του άρθρου 118 με μόνη τη σχετική βεβαίωση του Προϊστάμενου της Υπηρεσίας για την οποία προορίζεται η υπηρεσία, χωρίς να απαιτείται συγκρότηση συλλογικού οργάνου. Περαιτέρω ορίζεται ότι σε περίπτωση που η εν λόγω Υπηρεσία είναι ταυτόχρονα υπεύθυνη και για τις διαδικασίες ανάθεσης ή εκκαθάρισης της σχετικής δαπάνης, οι υπηρεσίες που προορίζονται για αυτή παραλαμβάνονται από τον Προϊστάμενο άλλης Υπηρεσίας της αναθέτουσας αρχής, που ορίζεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα.
108	Με το άρθρο 108 τροποποιείται το άρθρο 221 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, η παρ. 3 του άρθρου 221 τροποποιείται έτσι ώστε να προβλέπεται πλέον ότι στην περίπτωση οργάνων που συγκροτούνται σε ετήσια βάση, πέρα από τις διαδικασίες σύναψης και οι διαδικασίες εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων που δεν έχουν ολοκληρωθεί εντός του έτους, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από το ίδιο όργανο. Περαιτέρω προβλέπεται ότι μέχρι την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 344 του ν. 4412/2016, για την επιλογή των μελών των συλλογικών οργάνων του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να διενεργούν κλήρωση κατά τις διατάξεις το άρθρο 26 του ν. 4024/2011. Περαιτέρω στην παρ. 11 του άρθρου 221 τροποποιείται η περ. στ' προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι για την τροποποίηση των συμφωνιών πλαίσιο και των συμβάσεων κεντρικών προμηθειών που συνάπτονται από Κεντρικές Αρχές Αγορών, το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο είναι η

	επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης του σχετικού διαγωνισμού. Τέλος, προστίθεται παρ. 12 με την οποία προβλέπεται αποζημίωση των μελών των γνωμοδοτικών οργάνων που είτε είναι εγγεγραμμένα στο Μη.Π.Υ.Δη.Συ. του άρθρου 344 είτε έχουν οριστεί από τις ΕΚΑΑ του άρθρου 41 παρ.1 για τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών που αυτές διενεργούν. Τα ειδικότερα ζητήματα και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της εν λόγω πρόβλεψης θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών.
109	Με το άρθρο 109 τροποποιείται το άρθρο 258 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, εισάγονται οι αντίστοιχες τροποποιήσεις που προτείνονται για το Βιβλίο Ι του ν.4412/2016, στο Βιβλίο ΙΙ του ίδιου νόμου.
110	Με το άρθρο 110, τροποποιείται το άρθρο 259 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι αντίστοιχες τροποποιήσεις που προτείνονται για το Βιβλίο Ι του ν.4412/2016, στο Βιβλίο ΙΙ του ίδιου νόμου.
111	Με το άρθρο 111 τροποποιείται το άρθρο 271 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 34 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
112	Με τις το άρθρο 112, τροποποιείται το άρθρο 277 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 45 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
113	Με τις το άρθρο 113, τροποποιείται το άρθρο 278 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 46 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
114	Με τις το άρθρο 114, τροποποιείται το άρθρο 279 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 47 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
115	Με τις το άρθρο 115, τροποποιείται το άρθρο 280 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 48 του

	ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
116	Με τις το άρθρο 116, τροποποιείται το άρθρο 281 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 53 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
117	Με τις το άρθρο 117, τροποποιείται το άρθρο 296 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 66 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
118	Με τις το άρθρο 118, τροποποιείται το άρθρο 302 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 72 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
119	Με τις το άρθρο 119, τροποποιείται το άρθρο 305 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 73 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
120	Με τις το άρθρο 120, τροποποιείται το άρθρο 306 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 74 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
121	Με τις το άρθρο 121, τροποποιείται το άρθρο 310 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 102 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
122	Με τις το άρθρο 122, τροποποιείται το άρθρο 313 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι τροποποιήσεις του άρθρου 88 του ν.4412/2016 (Βιβλίο Ι) στις αντίστοιχες διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ για τους αναθέτοντες φορείς.
123	Με τις το άρθρο 123, τροποποιείται το άρθρο 315 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις εισάγονται οι αντίστοιχες τροποποιήσεις που προτείνονται για το Βιβλίο Ι του ν.4412/2016, στο Βιβλίο ΙΙ του ίδιου νόμου.
124	Με τις το άρθρο 124, τροποποιείται το άρθρο 316 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις

[illegible]

133	Με τις το άρθρο 133, τροποποιείται το άρθρο 344 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 344 εισάγονται βελτιώσεις νομοτεχνικού χαρακτήρα. Η νομοθετική εξουσιοδότηση της παρ. 4 επεκτείνεται και ως προς τον ορισμό του φορέα πιστοποίησης των υπαλλήλων που στελεχώνουν το Μητρώο Μητρώο Πιστοποιημένων Υπαλλήλων Δημοσίων Συμβάσεων (Μη.Π.Υ.Δη.Συ.).
134	Με τις το άρθρο 134, τροποποιείται το άρθρο 345 του ν.4412/2016. Με τις τροποποιούμενες διατάξεις, μειώνονται τα χρηματικά όρια για την εφαρμογή του Βιβλίου IV ν. 4412/2016. Ειδικότερα, στην παρ. 1 προβλέπεται ότι το Βιβλίο IV καταλαμβάνει τις διαφορές από ανάθεση συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των ορίων της απ' ευθείας ανάθεσης, κατ' επέκταση σε συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών άνω των 30.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, αντί του ενιαίου ορίου των 60.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ που προβλέπεται από τις υφιστάμενες έως σήμερα διατάξεις.
135	Με τις το άρθρο 136 τροποποιείται το άρθρο 347 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, απαλείφεται η αναφορά περί ορισμού της έδρας της ΑΕΠΠ με τον Κανονισμό της Αρχής αυτής, η οποία κρίνεται ότι δεν είναι απαραίτητη (παρ. 1).
136	Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η αντιμετώπιση παρατηρούμενων δυσκολιών στη λειτουργία της ΑΕΠΠ, αλλά και η περαιτέρω πρόοδός της μέσω της δυνατότητας άπαξ ανανέωσης της θητείας του Προέδρου της και των υπολοίπων μελών της Αρχής. Παράλληλα, διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της Αρχής υπό οποιεσδήποτε τυχόν δυσμενείς συνθήκες.
137	Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται ζητήματα λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των μελών της ΑΕΠΠ, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζονται το κύρος και η διαφάνεια της Αρχής.
138	Στόχος είναι η κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της ΑΕΠΠ.
139	Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι ο καθορισμός του πειθαρχικού ελέγχου, της πειθαρχικής ευθύνης και της πειθαρχικής διαδικασίας των μελών της ΑΕΠΠ.
140	Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στη ρύθμιση ζητημάτων για την πειθαρχική διαδικασία των μελών της ΑΕΠΠ, μέχρι την έκδοση του προβλεπόμενου στο άρθρο 56 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου π.δ.
141	Ο στόχος της διάταξης αυτής είναι η ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τις συνεδριάσεις της ΑΕΠΠ.

142	Στόχος της προτεινόμενης διάταξης είναι η απερίσπαστη ενασχόληση των μελών της ΑΕΠΠ με την εξέταση προδικαστικών προσφυγών, όπως και η αποτελεσματικότερη άσκηση του έργου των μελών της.
143	Με την προτεινόμενη ρύθμιση γίνεται προσπάθεια επίτευξης σε μέγιστο βαθμό της εύρυθμης λειτουργίας της ΑΕΠΠ.
144	Στόχος της εν λόγω διάταξης είναι η εκλογίκευση των απαιτούμενων προσόντων του Γενικού Διευθυντή και των Διευθυντών της ΑΕΠΠ.
145	Οι στόχοι της προτεινόμενης αυτής ρύθμισης είναι: Η νομική υποστήριξη της ΑΕΠΠ, Η αποτελεσματικότερη λειτουργία του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου (Γ.Ν.Σ.) που συστήνεται και Η αποφυγή επιβάρυνσης των υπολοίπων Γραφείων Νομ. Συμβούλου και των Δικαστικών Γραφείων.
146	Στόχος είναι ο εξορθολογισμός της διαδικασίας σύνταξης ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων της ΑΕΠΠ.
147	Με τις το άρθρο 137 τροποποιείται το άρθρο 363 του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, στην παρ. 5 του άρθρου 363 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, με βάση το οποίο το παράβολο για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής επιστρέφεται και στην περίπτωση που ο προσφεύγων παραιτηθεί από την προσφυγή του έως και δέκα ημέρες πριν από την κατάθεσή της. Επιπλέον, προστίθεται νέα παρ. 6 με την οποία ρυθμίζεται η τύχη του παραβόλου στην περίπτωση απόρριψης της προσφυγής. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι στην περίπτωση αυτή το παράβολο αποδίδεται στο δημόσιο, εφ' όσον ο προσφεύγων δεν ασκήσει την προβλεπόμενη αίτηση αναστολής και ακύρωσης ή παραιτηθεί από αυτήν ή εάν με την απόφαση του Δικαστηρίου απορριφθεί η αίτηση του προσφεύγοντος ή σε κάθε περίπτωση δεν διατάσσεται η ΑΕΠΠ να επιστρέψει το παράβολο στον προσφέροντα.
148	Με τις το άρθρο 138, τροποποιείται το άρθρο 365 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αντικαθίσταται το άρθρο 365 του ν. 4412/2016 και εισάγονται τροποποιήσεις στη διαδικασία εξέτασης προδικαστικών προσφυγών, με σκοπό τη διευκόλυνση του έργου της ΑΕΠΠ, την απλοποίηση και την επιτάχυνση της διαδικασίας. Πιο συγκεκριμένα, στην παρ. 1 προβλέπεται ότι προδικαστικές προσφυγές επί διαφορών από ανάθεση συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία έως και 100.000 ευρώ

	χωρίς ΦΠΑ εξετάζονται από Μονομελές Κλιμάκιο της ΑΕΠΠ, ενώ όταν η εκτιμώμενη αξία υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ, εξετάζονται από Τριμελές Κλιμάκιο της. Κατ' εξαίρεσιν, εξετάζονται από επταμελές Κλιμάκιο της ΑΕΠΠ, όταν πρόκειται για υπόθεση μεγάλης σπουδαιότητας ή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων. Επίσης, επέρχονται βελτιώσεις του λεκτικού στις υφιστάμενες διατάξεις της παραγράφου αυτής και απαλείφεται η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να υποβάλλει συμπληρωματική αιτιολογία πριν από την εξέταση της προσφυγής. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι η δυνατότητα κατάθεσης συμπληρωματικού υπομνήματος εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής παρέχεται σε οποιοδήποτε από τα μέρη. Με την παρ. 2 προβλέπεται ότι η ΑΕΠΠ μπορεί να συνάγει τεκμήριο ομολογίας της αναθέτουσας αρχής για την πραγματική βάση των ισχυρισμών του προσφεύγοντος μόνο στην περίπτωση που δεν αποστέλλεται φάκελος από την αναθέτουσα αρχή και απαλείφεται η δυνατότητα συναγωγής τεκμηρίου ομολογίας, όταν τα στοιχεία που αποστέλλονται από την αναθέτουσα αρχή είναι, κατά την κρίση της ΑΕΠΠ, ελλιπή και δεν επαρκούν για τον έλεγχο του βασίμου των προβαλλομένων αιτιάσεων. Στην παρ. 4 προστίθενται εδάφια με βάση τα οποία παρέχεται η δυνατότητα στον προεδρεύοντα του Κλιμακίου να καλεί τον προσφεύγοντα, τον παρεμβαίνοντα ή την αναθέτουσα αρχή να αναπτύξουν και προφορικά τους ισχυρισμούς τους επί των λόγων της προδικαστικής προσφυγής, εφ' όσον το ζητήσουν. Η διαδικασία αυτή της ακρόασης δεν πραγματοποιείται κατά τη διαδικασία για τη λήψη ή μη προσωρινών μέτρων. Στην παρ. 5 μειώνεται από 20 ημέρες σε 10 ημέρες το απώτερο διάστημα εντός του οποίου η ΑΕΠΠ ελέγχει τη συμμόρφωση της υποχρέωσης της αναθέτουσας αρχής να κοινοποιεί την προσφυγή στους ενδιαφερόμενους τρίτους. Τέλος, στην παρ. 6 εισάγονται επί μέρους βελτιώσεις του λεκτικού με την επικαιροποίηση των παραπεμπόμενων νομοθετημάτων περί προστασίας από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
149	Με τις το άρθρο 139, τροποποιείται το άρθρο 366 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, επέρχονται επί μέρους βελτιώσεις στην παρ. 1 του άρθρου 366 του ν. 4412/2016 και προβλέπεται η πραγματοποίηση συνεδρίασης της ΑΕΠΠ για

	την εξέταση του αιτήματος για λήψη προσωρινών μέτρων, καθώς και η έκδοση συνοπτικά αιτιολογημένης απόφασης επί του αιτήματος αυτού.
150	Με τις το άρθρο 140, τροποποιείται το άρθρο 372 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, με τις τροποποιούμενες διατάξεις αναμορφώνεται ο μηχανισμός δικαστικής προστασίας κατά το στάδιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Με τις προτεινόμενες διατάξεις υιοθετούνται βελτιώσεις στις υφιστάμενες προβλέψεις, αντιμετωπίζονται ζητήματα που έχουν παραμείνει αρρύθμιστα μέχρι σήμερα και εισάγονται σημαντικές καινοτομίες. Σκοπός των νέων ρυθμίσεων είναι η αποτελεσματική δικαστική προστασία των οικονομικών φορέων, η απλοποίηση της διαδικασίας, η ταχεία επίλυση των διαφορών και η συνακόλουθη έγκαιρη ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών. Πιο συγκεκριμένα, στην παρ. 1 εισάγεται η καινοτομία της σώρευσης, για λόγους δικονομικής απλοποίησης και επιτάχυνσης της διαδικασίας, σε ενιαίο δικόγραφο της αίτησης αναστολής εκτέλεσης και της αίτησης ακύρωσης κατά των αποφάσεων της ΑΕΠΠ. Παράλληλα, προβλέπεται ρητά ότι δικαίωμα άσκησης του ενιαίου ένδικου βοηθήματος έχει και ο οικονομικός φορέας, του οποίου η προδικαστική προσφυγή έγινε εν μέρει δεκτή. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 ρυθμίζονται ζητήματα παθητικής νομιμοποίησης, ανάλογα με το εάν η προσβαλλόμενη απόφαση της ΑΕΠΠ αποδέχθηκε ή απέρριψε την προδικαστική προσφυγή.
151	Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στον καθορισμό της έκτασης ισχύος των κανονιστικών διατάξεων που αφορούν την ΑΕΠΠ.
152	Με τις το άρθρο 152 τροποποιείται το άρθρο 379 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, παρατείνεται η ισχύς της μεταβατικής διατάξεως της παρ. 12 για ένα ακόμα έτος, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2021.
153	Περιέχει τις μεταβατικές διατάξεις
154	Περιέχει τις καταργούμενες διατάξεις

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
--	--------------------------------------	------------------------------------	--	---------------

ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου					
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα					
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών					
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών					
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών					
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
--	--------------------------------------	------------------------------------	--	---------------

ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς
-----	---

☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	
☐	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)		
		Αριθμός συμμετασχόντων	

Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης		
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις
-----	----------------------------------

25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
☐	Κανονισμός	
☐	Οδηγία	
☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Διεθνείς συμβάσεις	

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης

☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
30.	Κατάργηση διατάξεων	

Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας		
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)

	Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου

36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου

39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου